

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

2022

ADAPTAČNÍ STRATEGIE MĚSTA TŘEBÍČE NA DOPADY ZMĚNY KLIMATU NÁVRHOVÁ ČÁST

ADAPTAČNÍ STRATEGIE MĚSTA TŘEBÍČE NA DOPADY ZMĚNY KLIMATU NÁVRHOVÁ ČÁST

Zpracovatel:

CI2, o. p. s.

Jeronýmova 337/6, 252 19 Rudná

<https://www.ci2.co.cz>

Autoři textů:

Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D., Sylva Korelusová, Miroslav Lupač, Mgr. Josef Novák, Ph.D., Mgr.
Ing. Petr Pavelčík, RNDr. Viktor Třebický, Ph.D. (editor)

Členové pracovní skupiny Městského úřadu Třebíč

Bc. Jan Burda, Ing. Pavel Janata (předseda), Bc. Aleš Kratina, Mgr. Pavel Kraus, Blanka
Kutinová, Mgr. Lucie Loibl, Mgr. Jana Sklenářová, Ing. Petr Urbánek, Ing. Pavel Vosátka

Obsah

Obsah.....	4
Přehled oblastí a opatření v návrhové části	5
Oblast A: Odolná městská a příměstská krajina	8
Oblast B: Dobrá správa a chytré řízení	48
Oblast C: Soudržná a připravená komunita.....	81

Přehled oblastí a opatření v návrhové části

Návrhová část je uspořádána do tří věcných oblastí. První oblast A (**Odolná městská a příměstská krajina**) se věnuje přímo změnám, které musí v Třebíči nastat, aby byla lépe připravena na probíhající změnu klimatu. Jde o změny a konkrétní projekty, jejichž realizace je navržena v rámci **Implementační části**. Oblast zahrnuje sektor budov a veřejných prostranství, dopravy a dopravní infrastruktury, včetně dopravy v klidu, cestovního ruchu a památek, mimořádných událostí a ochrany obyvatelstva, zeleně ve městě (zelená infrastruktura), vody ve městě (modrá infrastruktura), lesního hospodářství a zemědělství.

Druhá oblast B, nazvaná **Dobrá správa a chytré řízení**, se věnuje prostředím a procesům ve městě, které umožní implementaci navržených opatření. Zahrnuje následující sektory a procesy: územní plánování a rozvoj, investiční činnost, systémová opatření, analýzy, scénáře a studie.

Třetí oblast C, nazvaná **Soudržná a efektivní komunita**, se věnuje sociálnímu, zdravotnímu a komunitnímu rozměru adaptace města na změnu klimatu. Zahrnuje následující oblasti: vzdělávání, osvěta a participace obyvatel, zdraví a hygiena, monitoring a prevence.

V každé oblasti je stanoven hlavní cíl/vize, který popisuje, čeho v dané oblasti dosáhnout a popisuje sektory, které oblast obsahuje. Každé opatření je následně popsáno pomocí tabulky s jednotnou strukturou. Obsažena je vazba na SWOT analýzu a popis toho, jak dané opatření na danou silnou stránku, slabou stránku příležitost nebo hrozbu reaguje. Dále je popsána vazba na priority platného Strategického plánu rozvoje města Třebíče pro období 2020 – 2023 (SPRM 2020 – 2023). Dále popis navrženého opatření (co má být uděláno, změněno, zpracováno, atd.), hlavní aktér/gestor, spolupracující odbor či instituce, prioritizaci, součinnost s dalšími opatřeními (např. realizace opatření je možná pouze za předpokladu, že je jiné opatření již uskutečněno), související pilotní projekt (pokud je navržen) a způsob měření (tj. ukazatel naplnění opatření). Časový horizont se odvíjí od priority následujícím způsobem:

- Priorita 0 - opatření se musí udělat co nejdříve, je předpokladem další implementace
- Priorita 1 - horizont implementace 2 – 3 roky (krátkodobý)
- Priorita 2 - horizont implementace 4 – 6 let (střednědobý)
- Priorita 3 - horizont implementace 7 – 10 let (dlouhodobý)

V návrhové části je věnována pozornost i opatřením, která pomáhají snižovat příspěvek města a dalších podílníků ke změně klimatu (mitigace). Je to z toho důvodu, že oblast adaptací a mitigace nelze zcela oddělovat. Adaptační opatření, která mají zároveň mitigační efekt, bývají zpravidla také levnější, jen organizačně náročnější. Implementace plánu vyžaduje zodpovědný přístup ve volbě takových adaptačních opatření, která nezvyšují, lépe však přímo snižují množství emisí.

Tabulka 1: Přehled navržených opatření

Kód	Název opatření	Priorita
A. Odolná městská a příměstská krajina		
A.1	Příprava a realizace opatření dle koncepce energetických úspor	2
A.2	Podpora rozvoje obnovitelných zdrojů elektřiny ve městě a dalších energeticky pozitivních opatření	2
A.3	Adaptace prostor a areálů pro volnočasové aktivity obyvatel a návštěvníků	1
A.4	Doplnění dílčích stavebně-technických opatření na zařízeních poskytujících sociální a/nebo zdravotní péči	1
A.5	Úpravy zeleně snižující ohrožení alergiků	1
A.6	Snížení zranitelnosti památek a cestovního ruchu	2

A.7	Rozvoj infrastruktury pro šetrné a nízkoemisní formy turismu ve městě a jeho okolí.	1
A.8	Komplexní řešení přestupních vazeb různých dopravních módů v prostoru Komenského náměstí z hlediska adaptací	2
A.9	Adaptačně mitigační řešení parkovacích míst	2
A.10	Provoz a rozvoj lokálního výstražného, varovného a vyznamovacího systému	2
A.11	Vytvoření/posílení vlastních záložních kapacit/zdrojů elektrické energie	2
A.12	Modelové realizace zelené infrastruktury	1
A.13	Management trávníků	1
A.14	Tvorba stromořadí a úpravy zeleně	2
A.15	Zlepšení systému odvádění splaškových a dešťových vod v zastavěném území	3
A.16	Realizace zasakování srážkových vod a jejich využití ke zkvalitnění zelených prostranství v zastavěném území	2
A.17	Řešení odtokové situace z pohledu přívalových srážek v židovské čtvrti	2
A.18	Zajištění retenční funkce vodních nádrží	1
A.19	Tvorba vodních prvků v krajině	0
A.20	Zohlednění zelené infrastruktury v zimní údržbě	1
A.21	Přírodě blízké lesní hospodaření	2
A.22	Zlepšování vodního režimu v lesích	1
A.23	Protierozní opatření	2
A.24	Kompenzační opatření za porušené zelené klíny zástavbou v minulosti a obchvatem	1
A.25	Mitigační opatření v oblasti energie, dopravy a odpadů na soukromém majetku	2
A.26	Preference a podpora současného systému centrálního zásobování teplem	0
A.27	Cílená likvidace porostů invazivních druhů rostlin	0
A.28	Pozemkové úpravy v zemědělské krajině	0
A.29	Vytváření útulen pro zvířata ve městě	2
A.30	Vytváření druhově pestrých rostlinných biotopů	1
B. Dobrá správa a chytré řízení		
B.1	Celkové zhodnocení stavebního fondu města a jeho organizací a návrh opatření	2
B.2	Nastavení energetického managementu a zřízení pozice energetického manažera	0
B.3	Příprava standardů zelené infrastruktury v územním plánu	0
B.4	Podpora dostupnosti zdravotnických zařízení a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb veřejnou dopravou	1
B.5	Iniciace metodického postupu Ministerstva kultury České republiky pro oblast adaptace památek	0
B.6	Zpracování standardů pro konstrukce pro dopravní stavby a veřejná prostranství	0
B.7	Adaptace zastávek veřejné dopravy a souvisejícího vybavení	2
B.8	Zajištění kvalitativních provozně-technických parametrů veřejné dopravy důležitých pro adaptaci na změnu klimatu	1
B.9	Podpora adaptace průmyslových zón na změnu klimatu	2
B.10	Osvěta v oblasti ochrany obyvatel a implementace klimatických rizik do krizového plánu	2
B.11	Průběžný a trvalý monitoring evidovaných starých ekologických zátěží	3
B.12	Naplánování alternativních dopravních scénářů pro mimořádné události	2
B.13	Aplikace ICT/IoT řešení pro adaptaci a prevenci ohrožení obyvatel a životního prostředí	2
B.14	Vytvoření pasportu zeleně města	0
B.15	Vytvoření generelu zeleně města	0

B.16	Zpracování studie odtokových poměrů a postupů přírodě blízkého hospodaření se srážkovými vodami	3
B.17	Prevence zrychleného odtoku srážkových vod z krajiny	1
B.18	Biologický monitoring parků	3
B.19	Změny v hospodaření na zemědělské půdě obnovou pachtovních smluv	1
B.20	Prosazování adaptačních opatření prostřednictvím územních studií. Vzorové zadání územních studií z pohledu klimatu a předcházení efektu tepelného ostrova a posouzení a úprava stávajících územních studií	0
B.21	Zpracování společné územní studie pro rozvoj v severní části města anebo koordinace dílčích územních studií dle jedné urbanistické koncepce	1
B.22	Ochrana klimatu a adaptace v koncepci ÚP: Zachovat v koncepci ÚP pro klima podstatné zásady	1
B.23	Zpracování standardů dozoru investic v rámci městského úřadu	0
B.24	Zpracování manuálu pro soukromé investory, k ochraně klimatu a adaptaci	1
B.25	Vytvoření podmínek pro dokončení lokálního ÚSES	0
C. Soudržná a připravená komunita		
C.1	Osvěta v oblasti vnitřního a vnějšího prostředí budov směrem k veřejnosti a SVJ	2
C.2	Systémová adaptace stávajících a plánovaných kapacit sociálních služeb a zdravotní péče	2
C.3	Monitoring, osvěta a spolupráce v ochraně obyvatel před infekčními chorobami přenášenými zvířecími přenašeči a v oblasti pylových alergií	2
C.4	Monitoring expozice zranitelných skupin obyvatel rizikovým faktorům souvisejícím se změnou klimatu a jejich informovanost a osvěta	3
C.5	Přípravenost na výpadky dodávek energií a průmyslových havárií	2
C.6	Rozvoj alternativních způsobů vyrozumívání a osvěty	2
C.7	Osvěta mezi lidmi o tom, co je udržitelné	1
C.8	Program adopce zeleně	1

Oblast A: Odolná městská a příměstská krajina

Zahrnuje oblasti

- Budovy a veřejná prostranství
- Doprava a dopravní infrastruktura, včetně dopravy v klidu
- Cestovní ruch a památky
- Mimořádné události a ochrana obyvatelstva
- Zeleň ve městě (zelená infrastruktura)
- Biodiverzita ve městě
- Voda ve městě (modrá infrastruktura)
- Lesní hospodářství
- Zemědělství

Hlavní cíl/vize

V zastavěném území města i v okolní krajině došlo a dochází k praktickým změnám, které zvyšují odolnost města. Třebíč lépe čelí vedru, suchu a extrémnímu počasí. Díky realizaci přírodě blízkých prvků, dostatku kvalitní a vzájemně propojené zeleně, efektivitě a dostupnosti dopravní infrastruktury, energetickým úsporám, většímu využívání obnovitelných zdrojů energie a promyšlenému systému ochrany občanů před mimořádnými událostmi bude zachována kvalita života obyvatel, návštěvníků a ekosystémů na území města v době měnícího se klimatu.

Označení a název	A.1 Příprava a realizace opatření dle koncepce energetických úspor	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BVP-W-1: Řízené větrání s rekuperací tepla mají pouze nově rekonstruované budovy mateřských škol. Ostatní zateplené budovy ve vlastnictví města řízené větrání nemají, a tudíž je buď při větrání okny neutralizován značný díl úspory energie zateplením anebo je vnitřní prostředí kvůli nedostatečnému větrání nehygienické.</p> <p>BVP-W-2: Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.</p>	Jak opatření reaguje
Vazba na sektor dle SPRM	D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	<p>Vytipování několika málo budov s největším efektem možné sanace na klima a vnitřní prostředí budov s příznivou ekonomickou bilancí a realizovat je jako opravdu ambiciózní a důsledné stavební sanace dle dnešních měřítek a požadavků. Později pokračování zadáváním dalších projektů dle získaných zkušeností.</p> <p>Náměty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • domy s byty zvláštního určení Myslbekova 594/2 a F. Hrubína • městské byty – Modřínová ul. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor správy majetku a investic města / Městský architekt	
Součinnost / spolupráce	Energetik města	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	P1. Energetická úsporná opatření v domu s byty zvláštního určení Františka Hrubína	
Indikátory a způsoby hodnocení	Realizované úspory energie za rok (kWh)	

Označení a název	A.2 Podpora rozvoje obnovitelných zdrojů elektřiny ve městě a dalších energeticky pozitivních opatření	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>EK-O-1: Úspory provozních nákladů soukromých i veřejnoprávních subjektů plynoucí z realizace adaptačních a mitigačních opatření na budovách.</p> <p>EK-T-1: Nedostatek financí veřejného sektoru na realizaci potřebných opatření v důsledku kombinace efektu snížení daní a déle trvající recese v důsledku pandemie.</p> <p>SP-O-2: Snadnější zavádění a zlepšování systematického energetického managementu na majetku města v důsledku rostoucího know-how a zkušeností.</p> <p>TI-O-1: Rozvoj inteligentních sítí umožňující snadnější využití obnovitelných zdrojů s nestálým výkonem (slunce, vítr).</p>	Jak opatření reaguje
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa C. Strategický cíl C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu, C1.2 Naplňování energetické koncepce.</p>	
Popis	<p>„Obnovitelné zdroje ve veřejném sektoru“ jsou jednou z priorit pro financování Evropské unie v rámci Politiky soudržnosti 2021 – 2027. Jedná se o Cíl politiky 2: zelenější, bezuhlíková Evropa. Město Třebíč a jeho příspěvkové organizace (PO) se musí na využití těchto zdrojů v příštích 7 letech připravit. Konkrétně jsou navrženy tyto kroky:</p> <p>1) Zpracování analýzy pro využití obnovitelných zdrojů energie (OZE) a energeticky pozitivních opatření na majetku města a jeho příspěvkových organizací</p> <p>2) V návaznosti na předchozí bod využití následujících zdrojů nízkouhlíkové energie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňování systematického energetického managementu na budovách města a jeho příspěvkových organizací. • Efektivnější (LED) svítidla v budovách a v rámci veřejného osvětlení (VO) – postupná obnova. • Chytré měření spotřeby energie (smart metering) a podpora rozvoje inteligentních sítí a chytrých řešení pro úspory spotřeby energie. • Instalace tepelných čerpadel jako postupná náhrada zdrojů na zemní plyn. • Využití odpadního tepla z teplé vody pro ohřev vzduchu v budovách (např. pro dohřev v rekuperačních jednotkách) nebo předeřev vody (předeřev “studené” vody před termostatickými koupelnovými bateriemi). • Získávání energie z biomasy – připojení dalších budov na zdroje TTS Energo, s. r. o. • Instalace fotovoltaických panelů na budovách či dalších vhodných pozemcích. • Změnit dodavatele, resp. tarif elektřiny pro budovy v majetku města a PO – zajistit nákup „zelené“ elektřiny z OZE. Instalace solárních (fototermitických) panelů pro ohřev teplé vody na budovách. 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor správy majetku a investic města</p> <p>Energetik města</p> <p>Odbor dopravy a komunálních služeb - VO</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor rozvoje a územního plánování</p>	
Priorita	<p>2</p>	

Souvislost s dalšími opatřeními	A.25
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Uhlíková stopa města na 1 obyvatele• Instalovaný výkon obnovitelných zdrojů energie na majetku města

Označení a název	A.3 Adaptace prostor a areálů pro volnočasové aktivity obyvatel a návštěvníků	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BVP-W-4: Některá dětská hřiště nemají po část dne žádnou ochranu před sluncem (stromy, stínícími budovami či prvky).</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření doplňuje postupně stínění, dočasná rychle realizovatelná (technická – plachty, pergoly) i dlouhodobá pomocí stromů.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4.4. Revitalizace veřejných prostranství D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	<p>V komunikaci s obyvateli v okolí řešit zastínění dětských hřišť - dlouhodobé výsadbou stromů, do doby než vyrostou nebo tam, kde stromy nejsou vhodné pomocí různých stínících konstrukcí (markýzy, plachty, pergoly).</p> <p>Typy pro první hřiště, kde řešit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V rámci zadání PD rekonstrukce předprostoru bývalého kulturního domu na: Dělnickém náměstí. v Borovině, včetně výsadby stromů k zastínění dětského hřiště • Dále na novém hřišti v Borovině, Na Hvězdě a na hřišti pod pekárnou u ulice Benešova • Opatření je možné rozšířit na realizaci adaptačních opatření (zejména stínění, chlazení) realizované na další prostory pro volnočasové aktivity (sportoviště, atp.) 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb Městský architekt / městský krajinář (nová externí pozice)	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	P2.	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Podíl zastíněných dětských hřišť z celkového počtu. Zastíněním je míněno zastínění minimálně ½ laviček a pískoviště. 	

Označení a název	A.4 Doplnění dílčích stavebně-technických opatření na zařízeních poskytujících sociální a/nebo zdravotní péči	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <ul style="list-style-type: none"> BVP-W-2: Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním. BVP-W-1: Řízené větrání s rekuperací tepla mají pouze nově rekonstruované budovy mateřských škol. Ostatní zateplené budovy ve vlastnictví města řízené větrání nemají, a tudíž je buď při větrání okny neutralizován značný díl úspory energie zateplením anebo je vnitřní prostředí kvůli nedostatečnému větrání nehygienické. ŽS-T-1: Vyšší citlivost obyvatelstva na změnu klimatu ve městě v důsledku nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace). EK-O-1: Úspory provozních nákladů soukromých i veřejnoprávních subjektů plynoucí z realizace adaptačních a mitigačních opatření na budovách. 	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Realizace zajišťuje alespoň částečné doplnění potřebných technologií na budovách</p> <p>Realizace přispívá k zlepšení vnitřního prostředí budov využívaných ohroženými skupinami obyvatel</p> <p>Realizace snižuje ohrožení zranitelných skupin</p> <p>Realizace může snížit provozní náročnost budov (např. klimatizace)</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A 2.2 Opravy a rekonstrukce infrastruktury (zařízení pro poskytování veřejné služby) A 2.5. Vybudovat a rekonstruovat sociální bydlení	
Popis	<p>Na budovách poskytujících sociální služby, chráněné bydlení, zdravotní péči a další služby, které ve vyšší míře využívají zranitelné skupiny obyvatel, zejména senioři, děti a zdravotně postižení, budou aplikována dodatečná stavebně-technická opatření chránící budovy před přehříváním a zabezpečující zachování kvality vnitřního prostředí. To platí zejména u budov, kde bylo dříve provedeno zateplení materiály s vysokým difuzním odporem a provedena výměna oken.</p> <p>V těchto budovách musí být kontrolováno dodržování požadavků na kvalitu vnitřního prostředí budov dle platných předpisů (např. vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb a vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby). U všech staveb, které město vlastní, je třeba postupně posoudit stav vnitřního prostředí certifikovaným měřením a posoudit možnost doplnění prvků chránících budovy před přehříváním. S tím souvisí i možnost ozelenění budov a jejich okolí, výsadeb stínící zeleně, instalace zastřešení venkovních pobytových prostor a další.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor správy majetku a investic města	
Součinnost / spolupráce	Odbor sociálních věcí	
Priorita		
Souvislost s dalšími opatřeními	A.1. (2.1)	
Související pilotní projekt	P.2 Realizace opatření v chráněném bydlení v Demlově ulice, P1. Realizace opatření v domech s byty zvláštního určení Myslbekova a F. Hrubína	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Ve všech dotčených budovách ve vlastnictví města je provedeno celoroční měření ukazatelů vnitřního prostředí. Všude jsou doplněna opatření na efektivní stínění, větrání a ochlazování. 	

Označení a název	A.5 Úpravy zeleně snižující ohrožení alergiků	
Vazba na SWOT	Citace SWOT EX-T-4: Vysoký podíl dětských alergiků	Jak opatření reaguje
	Z-W-2: Není aktuální koncepční dokument v takovém rozsahu a obsahu, který by umožnil systematicky sledovat stav a vhodnost využitých dřevin a sloužil jako podklad pro plánování jejich obnovy.	
	Z-W-6: Sídlištní zeleň má nízkou kvalitu a její dřevinné složení není vhodné. Dobrým příkladem je revitalizace brownfieldu Borovina.	
Vazba na sektor dle SPRM	A 4.4 Revitalizace veřejných prostranství A 4.5 Regenerace veřejných prostranství na sídlištních	
Popis	<p>Rostoucí počet alergiků zaznamenávají zdravotní statistiky a prodlužování pylové sezóny v důsledku zvyšující se průměrné teploty zaznamenává měření. Na tom, do jaké míry ovlivňuje množství zeleně ve městě intenzitu problémů s alergiemi, nepadá shoda. Na obyvatele dopadá také přenos alergenů z oblastí mimo město. Ale větší zastoupení druhů vyvolávajících alergie v městské zeleni, resp. druhů tvořících velké množství pylu, logicky ke koncentraci nežádoucích alergenů přispívá. Předmětem opatření je upřednostnit při obnově zeleně druhy tvořící jen malé nebo středně velké množství pylu a vyhnout se nejvíce alergenním druhům.</p> <p>Množství pylu u dvoudomých keřů a stromů je logicky vyšší, převažují-li samčí rostliny. Na vzniku příznaků u alergiků se podílejí zejména břízy, lísky, topoly, olše, duby, ale i platany, jilmy, zeravy nebo tisy. Stromy, jejichž pyl se výrazněji nepřenáší větrem (ovocné stromy, lípa) jsou naopak pro alergiky příznivé. Mezi další příznivé druhy patří např. habry, buky a javory. Kromě pylu mají alergizující a senzibilizující účinky na lidský organismus látky obsažené v trichomech. Tyto účinky nejsou omezeny na dobu kvetení.</p> <p>Již v současnosti se město řídí doporučeními odborníků alergologů a opatření představuje vysokou prioritu. Při obnově plošné, bodové i liniové zeleně vždy bude respektováno toto zdravotní hledisko. To platí i pro zakládání nové zeleně, zejména extenzivních trávníků (květnatých luk). Zde se nelze ubránit vykvetení trav a bylin v porostu, a proto je zapotřebí při dalším rozvoji těchto ploch zajistit dobrou komunikaci s obyvateli. Podobná situace je také u změny managementu intenzivních trávníků v době dlouhotrvajícího sucha.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Komise Zdravého města Třebíč Pylová informační služba Odborníci - alergologové	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Incidence pylových alergií a počet dispenzarizovaných alergiků (není v přímé souvislosti). • Dopad opatření lze ověřovat prostřednictvím měření podílu zastoupení vysoce alergizujících rostlin ve veřejné zeleni města. • Počet nově vysázených keřů a stromů, které nepředstavují významné riziko pro alergiky. 	

Označení a název	A.6 Snížení zranitelnosti památek a cestovního ruchu	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>CR-W-3: Kulturním a historickým památkám hrozí zvýšené riziko poškození díky změně teplotního režimu, změně vlhkosti a zvýšení četnosti přivalových dešťů, což povede k zrychlení zvětrávacích a degradačních procesů.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření chrání památky před projevy změny klimatu, které v minulosti nebyly tak výrazné, jako v současné době a zejména v budoucnu</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa B: Podnikání a zaměstnanost, Strategický cíl B2: Zvyšovat ekonomickou efektivitu CR, Opatření B2.3 Posilovat kulturněhistorický potenciál města</p> <p>Prioritní osa C: Veřejná infrastruktura, C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C1.3 Péče o památky na území města</p>	
Popis	<p>Cílem opatření je realizace stavebně-technických a organizačních opatření ke snížení zranitelnosti a zvýšení odolnosti památek a dalších atraktivit cestovního ruchu z hlediska projevů změny klimatu. Kulturní dědictví a památky jsou v aktuální národní Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (MŽP, 2021) jmenovány mezi 11 sektory, které budou změnou klimatu nejvíce postiženy. V souvisejícím Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu je obsažen cíl o4_27: Řešení ochrany památek před negativními vlivy souvisejícími se změnou klimatu. Proto je nutné v rámci památkové péče realizovat stavebně-technická a organizační opatření, která pro památky v Třebíči zmírní dopady této změny. V kontextu této strategie jde zejména o památky v majetku města, případně kraje. Konkrétně se jedná o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajistit monitoring a analýzu hydrometeorologických jevů pro potřeby vyhodnocování dopadů extrémních klimatických jevů na památky v Třebíči • Pomocí vhodných stavebně-technických opatření snížit efekt možného vyššího zatížení památek prostřednictvím změn teploty, kdy je negativní působení vázáno na počet cyklů mrznutí (cca při $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$) a tání (cca při $1\text{ }^{\circ}\text{C}$) rozrušujících porézní povrch kamene objemovými změnami, • Pomocí vhodných stavebně-technických opatření snížit efekt zatížení památek vodou a vlhkostí, kdy negativní působení je vázáno na krystalizaci solí při změnách vlhkosti přes kritickou hranici 75,5 %, nebo při častějším omočení stěn budovy, • Pomocí vhodných stavebně-technických opatření snížit zatížení díky čtenějšímu výskytu mikrobů, plísní, rostlin a živočichů narušujících materiály historických budov v interiéru i exteriéru. 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor rozvoje a územního plánování</p> <p>Odbor správy majetku a investic města</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor školství a kultury (památková péče)</p>	
Priorita	<p>2</p>	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet památek, kde byla realizována opatření • Typ opatření (stavebně technická opatření) 	

Označení a název	A.7 Rozvoj infrastruktury pro šetrné a nízkoemisní formy turismu ve městě a jeho okolí	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>CR-S-1: Město patří mezi relativně “neobjevené” destinace cestovního ruchu (CR) v rámci ČR a má potenciál dalšího rozvoje, primární nabídka CR je relativně odolná změně klimatu.</p> <p>CR-S-2: Město leží na evropské cyklostezce Jihlava - Třebíč - Raabs, což umožňuje podporovat udržitelné a nízkoemisní formy cestovního ruchu a dopravy.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření podporuje takový rozvoj cestovního ruchu ve městě a okolí, který nebude dále přispívat ke změně klimatu</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa B: Podnikání a zaměstnanost, Strategický cíl B2: Zvyšovat ekonomickou efektivitu CR, Opatření B.2 Péče o stávající a vznik nových atraktivit a produktů cestovního ruchu</p> <p>Prioritní osa C: Veřejná infrastruktura, Strategický cíl C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C1.3 Péče o památky na území města</p>	
Popis	<p>Šetrné formy turismu mají přínos pro místní komunitu a rovněž pro životní prostředí. Cestovní ruch by neměl překročit únosnost města. Město bude při rozvoji cestovního ruchu ve městě podporovat jeho šetrné a udržitelné formy - cyklo dopravu, pěší dopravu, ekoturismus šetrný k životnímu prostředí a malou emisní zátěží. K tomu budou směřovat následující kroky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanovení udržitelné návštěvnosti města (nosné kapacity z pohledu počtu návštěvníků) a strategické řízení rozvoje cestovního ruchu s ohledem na tuto návštěvnost. • Podpora infrastruktury pro nemotorové formy cestovního ruchu ve městě (cyklostezky a cyklotrasy, půjčovny a opravny kol a elektrokol, stojany na kola, odstavná parkoviště, podpora pěší dopravy). • Rozvoj systémů sdílené dopravy ve městě ve spolupráci se soukromým sektorem (carsharing, carpooling, bikesharing), vymezení parkovacích míst pro carsharing a integrace těchto systémů do systému veřejné dopravy ve městě. • Využívání bezemisních a nízkoemisních dopravních prostředků v rámci dopravy turistů po městě a v jeho okolí. • Podpora udržitelných forem trávení volného času, ubytování a stravování (ve spolupráci se soukromým sektorem – např. farmářské trhy, podpora místních produktů, produktů ekologického zemědělství a nízkouhlíkových forem ubytování). • Budování odstavných parkovišť ve vnějších částech města a řešení kvalitní návazné dopravy, k zamezení vjezdu návštěvníků do historického centra. • Nastavení propagace kulturně-historického a přírodního dědictví města Třebíč ve vazbě na limity a vývoj návštěvnosti dané destinace. • Zintenzivnit propagaci udržitelných forem cestovního ruchu a podpořit rozvoj a propagaci udržitelných produktů cestovního ruchu. 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor dopravy a komunálních služeb</p> <p>Odbor kanceláře vedení města</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor správy majetku a investic města</p> <p>Odbor rozvoje a územního plánování</p>	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	A1	
Související pilotní projekt		

Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Investované prostředky z veřejných zdrojů na uvedená opatření za rok (tis. Kč)• Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras• Počet návštěvníků města, počet přenocování
--------------------------------	---

Označení a název	A.8 Komplexní řešení přestupních vazeb různých dopravních modů v prostoru Komenského náměstí z hlediska adaptací	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BVP-W-3: V centru města je výrazný tepelný ostrov města kvůli vysoké míře zastavěnosti, zpevněných povrchů a malému množství zeleně, která by mohla zajistit stínění a ochlazování veřejných prostranství. Vzhledem k památkové ochraně a jejímu soudobému pojetí není možné výrazněji rozšířit vegetaci v památkové zóně a tím je limitováno stínění a ochlazování veřejných prostranství.</p> <p>D-W-4: Stav povrchů a stínění mnoha parkovišť vede k nehostinnému mikroklimatu a posiluje efekt tepelného ostrova - např. Komenského náměstí - nezastíněná zpevněná plocha bez jakéhokoliv vsaku i výparu.</p> <p>D-W-2: Přestup mezi linkami MHD a meziměstskými a dálkovými autobusovými linkami v centru (autobusové nádraží – Komenského nám.) je nepohodlný, dlouhý a bariérový. Snižuje atraktivitu používání veřejné dopravy. Autobusový terminál je v nevyhovujícím stavu.</p> <p>D-W-5: MHD (MAD) není pro obyvatele dostatečně atraktivní z důvodu nepravidelné frekvence spojů, nevhodného poměru čekací a cestovní doby a špatné integrace MAD a ostatních forem dopravy.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>V území je dostatečný prostor pro realizaci zelené infrastruktury využívající dešťovou vodu. Nová koncepce toto zahrne.</p> <p>Řešení koordinující zároveň dálkovou a meziměstskou autobusovou dopravu a MHD může optimalizovat a usnadnit přestupy.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A4.4. Revitalizace veřejných prostranství</p> <p>A4.1. Podporovat ekologicky šetrnou dopravu</p> <p>C2.4. Realizovat výstavbu a opravy dopravní infrastruktury</p> <p>D1.3. Udržitelný rozvoj města</p>	
Popis	<p>Projekt a postupná realizace úprav celého širšího území autobusového nádraží včetně travnaté plochy na sever od něj a včetně Komenského náměstí a uličních profilů obou hlavních komunikací. Řešit tak, aby přestup byl bezbariérový a krytý před povětrností i přehříváním a aby maximum dešťové vody bylo zasakováno a využito vegetací v rámci zelené infrastruktury. Jedná se o velmi komplexní projekt vhodně řešitelný formou architektonické soutěže - např. dvoukolové či vyzvané. Důležité je pro porotu a přizvané znalce vybrat dostatečnou šíři odborností - zejména pro různé druhy dopravy včetně bezmotorové, zelenou infrastrukturu, ochranu památek, provoz MHD. Ideálně řešit formou architektonické soutěže jako soutěžního dialogu anebo dvoufázově - ideová soutěž na urbanistické řešení celého území dvoukolová s neanonymním druhým kolem a projektová soutěž o návrh na projekt později.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření zadání, rozhodnutí o způsobu výběru projektanta, vytvoření podkladů (vsakovací zkoušky, předběžná stanoviska, participativní vstupy zájemců). • Sestavení poroty a znalců. Průběh soutěže. • Úprava řešení ze soutěže a jeho rozpracování do dalších stupňů dokumentací. • Zapracování výsledků studie do regulačního plánu centra - může začít v mírném souběhu s rozpracováváním řešení do dalších stupňů dokumentací. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor rozvoje a územního plánování / Městský architekt	
Součinnost / spolupráce	Nutnost zkušeného externího administrátora soutěže	
Priorita	2	

Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Příprava zadání do r. 2023, arch. soutěž dokončená do r. 2024• Revitalizace v prostoru autobusového nádraží a Komenského náměstí - ano/ne

Označení a název	A.9 Adaptačně - mitigační řešení parkovacích míst	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>D-W-4: Stav povrchů a stínění mnoha parkovišť vede k nehostinnému mikroklimatu a posiluje efekt tepelného ostrova - např. Komenského náměstí - nezastíněná zpevněná plocha bez jakéhokoliv vsaku i výparu.</p> <p>V-W-5: Kapacita kanalizační sítě v případě přívalových dešťů je malá.</p> <p>ÚP-W-3: V územním plánu není ambice oddělit v zastavěném území dešťové vody a podpořit jejich vsakem zelenou infrastrukturu a tím podpořit její vitalitu a schopnost regulace mikroklimatu.</p> <p>IČ-W-1: Investice ve veřejných prostranstvích připravují, realizují a dozorují 3 rozdílné odbory s různými důrazy. Nejsou přitom sdílené standardy a postupy pro standardy projekce a dozorování staveb. Problém zejména u realizace zeleně a modrozelené infrastruktury u některých projektů - nejsou ohlédány dostatečné prokořenitelné prostory, řešení vsaku a ochrana výsadeb.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Proměna parkovacích míst a celých ploch pomůže ochlazení, snižování efektu tepelného ostrova a zpomalení odtoku vody z povrchů.</p> <p>Retence, zdržení, vody v zastavěném území snižuje nároky na kanalizaci a pozitivně ovlivní kontaminaci odlehčováním.</p> <p>Realizace celkově přispěje k ověřování a zavádění podmínek pro HDV ve městě.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A 4.3 Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby</p> <p>A 4.4 Revitalizace veřejných prostranství</p> <p>A 4.5 Regenerace veřejných prostranství na sídlištích</p> <p>C 2.2 Zajistit efektivní dopravní dostupnost a obslužnost v souladu s koncepcí „Doprava v klidu“</p>	
Popis	<p>Opatření předpokládá postupné převádění celkového řešení parkovišť a jejich povrchů do moderní podoby, prováděné v rámci údržby i systematicky. Opatření by mělo vycházet ze standardů pro konstrukce dopravních staveb a veřejných prostranství ve městě a studie odtokových poměrů (podkladů zpracovaných také v rámci adaptační politiky města).</p> <p>Nová řešení budou navržena tak, aby tam, kde je to možné, docházelo k přirozenému odtoku srážkové vody do zeleně a tam, kde to není možné, byly využity podzemní objekty pro zasakování, resp. akumulace/retence vody před vypuštěním do vodoteče - řešení bude vhodně voleno s ohledem na možné znečištění srážkových vod. Současně budou realizovány úpravy pro lepší pohyb chodců či cyklistů v daném území. Do řešení bude promítnut i urbanistický a architektonický pohled.</p> <p>Adaptace povrchů a aplikace zařízení hospodaření se srážkovou vodou se bude vztahovat typicky k transformaci autobusového nádraží a Komenského náměstí, velkým panelovým sídlištím, prostoru zimního stadionu a parkovišť u obchodních center. Postupně budou tato opatření prováděna při rekonstrukci dalších uličních profilů tak, jak to umožní technologické sítě a jejich rekonstrukce.</p> <p>Součástí řešení je zastínění vybraných parkovacích míst pomocí fotovoltaických panelů, které jsou zároveň zdroje nízkouhlíkové energie.</p> <p>Navržená místa realizace především v oblastech panelových sídlišť - Horka-Domky, Borovina, Hájek, Nové Dvory; méně vhodné do starší zástavby; nevhodné do historického centra; prostor přestupního terminálu a parkoviště u nemocnice, parkoviště u poliklinik; zimní stadion; P+R parkoviště (Hrotovická).</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb	
Součinnost / spolupráce	Odbor rozvoje a územního plánování / Městský architekt	

Priorita	2
Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Počet parkovacích míst s realizovanými opatřeními

Označení a název	A.10 Provoz a rozvoj lokálního výstražného, varovného a vyzumívacího systému	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	MO-S-1: Město disponuje moderním částečně decentralizovaným varovným systémem založeným na sirénách a hlásičích.	Provoz systému bude rozšiřován kvantitativně (dosah) a kvalitativně (obsah a funkce).
	MO-W-1: Obyvatelům není znám krizový plán v případě mimořádných událostí (výpadky energií a dodávek vody a potravin, havárie velkého rozsahu, apod.)	Vyzumívací systém může zajistit udílení pokynů během krizových situací.
Vazba na sektor dle SPRM	C 1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu D 1.1 Podporovat principy otevřenosti a zapojení občanů do procesu řízení města	
Popis	Město bude udržovat a rozvíjet lokální VVVS a zejména rozšiřovat jeho pokrytí na rozvojové oblasti. Každá rozvojová lokalita musí být pokryta dostatečným počtem hlásičů. Jednotlivé hlásiče budou evidovány v mapách městského geografického informačního systému, aby bylo možno analyzovat jejich dosah. Ten bude ověřen i praktickými zkouškami.	
Hlavní aktér/gestor	Úsek krizového řízení a obrany	
Součinnost / spolupráce	Místní části Městská policie Třebíč	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovený podíl obyvatel (ideálně 100 %) je pokryt dosahem LVVVS. • LVVVS pokrývá 100 % území rozvojových lokalit v okamžiku zahájení jejich užívání, resp. kolaudace novostaveb pro bydlení (od r. 2023). 	

Označení a název	A.11 Vytvoření/posílení vlastních záložních kapacit/zdrojů elektrické energie	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> MO-W-1: Obyvatelům není znám krizový plán v případě mimořádných událostí (výpadky energií a dodávek vody a potravin, havárie velkého rozsahu, apod.). 	Jak opatření reaguje Možnost využít malý záložní zdroj spravovaný městem může výrazně napomoci komunikaci a organizaci pomoci.
Vazba na sektor dle SPRM	A 5.2 Zajistit technické a technologické vybavení města bezpečnostními prvky C 1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu	
Popis	<p>Předmětem opatření je vytvořit vlastní záložní kapacitu pro případu výpadku proudu velkého rozsahu a dlouhodobějšího trvání, resp. posílit stávající kapacitu a rozšířit dostupnost záložních zdrojů. Takové situace nyní prakticky nenastávají a jejich prevenci a řešení zajišťuje správce přenosové soustavy. Existuje však předpoklad, že v budoucnosti může dojít k výpadkům, kdy, přinejmenším krátkodobě zůstanou obyvatelé bez elektřiny. Ve smyslu krizového zákona jsou objekty obecních úřadů strategickými objekty a požadavek na jejich zajištění náhradním zdrojem elektrické energie má tak oporu v systému krizového řízení.</p> <p>Prakticky může zajištění náhradního zdroje sloužit k provozu krizového štábu, zajištění provozuschopnosti komunikační techniky a částečně případně pro potřeby občanů (dobíjecí stanice pro elektrozařízení). Opatření spočívá v instalaci zdroje pracujícího v ostrovním režimu po odpojení distribuční sítě v budově Městského úřadu (či v jiné budově patřící městu) a případně dalších instalacích ve strategických objektech spravovaných městem (zařízení sociální péče). Instalaci zdrojů musí předcházet projekt a posouzení potřebného instalovaného výkonu a typu generátoru. Generátory je u vybraných dodavatelů možné také dlouhodobě zapůjčit¹.</p> <p>Pozornost je v případě výpadku proudu věnovat zabezpečení místnosti krizového řízení (elektrický proud, internet, komunikace) a záložním zdrojům pro servery MěÚ.</p> <p>Kromě zajištění činnosti krizové infrastruktury úřadu by měly záložní zdroje umožňovat zachování provozu útočišť pro zranitelné skupiny v případně extrémního počasí, zařízení poskytujících sociální péči a případně vybraných bodů v místních částech sloužících občanům pro dobíjení telefonů a dalších zařízení nezbytných pro překonání krizové situace.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Úsek krizového řízení a obrany	
Součinnost / spolupráce	Odbor vnitřní správy	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Je naplněna plánovaná kapacita záložního zdroje a poměr této kapacity záložního zdroje odpovídá vypočítané potřebě provozu krizového pracoviště. 	

¹ <https://www.premereni.cz/cs/sluzby/servis-a-poradenstvi-pro-velkoodberatele/zapujceni-nahradniho-zdroje-elekriny/>

Označení a název	A.12 Modelové realizace zelené infrastruktury	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BVP-S-3: Pozitivní trend: vznikají příklady integrovaného návrhu modrozelené infrastruktury jako parkoviště a výsadby u víceúčelového hřiště na Sídlišti Borovina, kde je veškerá voda dopadající na zpevněné povrchy svedená k sousedící vegetaci. V projektu Karlova náměstí, kde není možná plnohodnotná modrozelená infrastruktura kvůli památkové ochraně, alespoň retence vody v prostoru bývalých WC.</p> <p>BVP-W-7: Uspořádání inženýrských sítí ve většině veřejných prostranství neumožňuje doplnění stromů a stav se stále zhoršuje.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Město už má zkušenosti s realizací, projekty zelené infrastruktury, které jsou postupně začleňovány do veřejného prostoru města. Lze využít takto získané zkušenosti.</p> <p>Vytipování lokalit a aktivní komunikace mezi dotčenými stranami může usnadnit prosazování (modro)zelené infrastruktury ve městě.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí, prioritní osa C – Veřejná infrastruktura - C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě)	
Popis	<p>Město může realizovat modelové, vzorové realizace zelené infrastruktury, které by vznikly bez čekání na koncepční dokumenty - studii odtokových poměrů a generel zeleně. Je nutné vytipovat několik míst, kde je akutní potřeba doplnění nebo revitalizace zelené infrastruktury a jedná se o relativně samostatný celek, který nevyžaduje rozsáhlé podmiňující investice v okolí.</p> <p>Realizace budou sloužit jako ukázkové projekty zelené městské infrastruktury jak pro občany města, aby získali o zelené infrastrukturu představu, tak pro soukromé investory. Jednat se může o více druhů projektů – stromořadí v ulicích, zelené nezpevněné pásy mezi vozovkou a chodníkem, sídlištní raingarden (zasakovací zatravněné plochy v různém pojetí v rámci zelených ploch sídlištní zeleně).</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Odbor rozvoje a územního plánování / Odbor dopravy a komunálních služeb / Městský krajinář (externí pozice) Odbor správy majetku a investic města	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	Vysazení nových alejí a vytipování konkrétních míst k úpravě zeleně	
Související pilotní projekt	P.3 Revitalizace v prostoru autobusového nádraží a Komenského náměstí P.4 Květnaté „motýlí“ louky	
Indikátory způsobu hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Rozloha ploch modelových realizací zelené infrastruktury z celkové rozlohy zeleně města Vitalita zeleně v modelových realizacích v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu 	

Označení a název	A.13 Management trávníků	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>Z-S-2: Flexibilně nastavené novější smlouvy na údržbu parkových ploch umožňují v intenzitě údržby reagovat na konkrétní počasí a klimatické extrémy a podporu biodiverzity formou mozaikové seče.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Město už má zkušenost s extenzivní formou trávníků, je ale prostor pro jejich rozšíření a zkvalitnění prostřednictvím odborníků, kteří se trávníky zabývají.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	Město v současné době některé travnaté plochy přeměnilo na extenzivně udržované plochy, nebo plochy udržované mozaikovou sečí. Ty jsou výhodné z hlediska posílení biodiverzity ve městě, ale také vzhledem k jejich vlivu na mikroklima a schopnosti zachycovat srážky. Je prostor pro jejich další rozšíření – zejména na plochách sídlištní zeleně. Z tohoto důvodu je vhodná spolupráce s trávníkáři, kteří by navrhli pěstební postupy na míru konkrétním lokalitám, stejně jako individuální složení osevních směsí pro konkrétní plochy. Důležitý je také systém kontroly, který by zajistil kvalitu péče o dané plochy.	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Firma specializující se na zakládání a údržbu trávníků / Firma zajišťující údržbu zeleně / Městský krajinář (externí pozice)	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	P8. Hrádek – revitalizace aleje, lesoparku a ploch zeleně P4. Květnaté „motýlí“ louky	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Město má zpracován projekt na údržbu (založení) jednotlivých ploch trávníků • Používány jsou osevní směsi vytvořené na míru jednotlivým lokalitám • Probíhají kontroly kvality práce firmy zodpovědné za údržbu travnatých ploch 	

Označení a název	A.14 Tvorba stromořadí a úpravy zeleně	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> BVP-W-3: V centru města je výrazný tepelný ostrov města kvůli vysoké míře zastavěnosti, zpevněných povrchů a malému množství zeleně, která by mohla zajistit stínění a ochlazování veřejných prostranství. Vzhledem k památkové ochraně a jejímu soudobému pojetí není možné výrazněji rozšířit vegetaci v památkové zóně a tím je limitováno stínění a ochlazování veřejných prostranství. BVP-W-7: Uspořádání inženýrských sítí ve většině veřejných prostranství neumožňuje doplnění stromů a stav se stále zhoršuje. 	Jak opatření reaguje Opatření má za cíl doplnit zeleň do ulic – potřeba vytipovat lokality, kde by toto bylo možné. Tím bude město přívětivé pro pobyt v létě a zároveň se sníží efekt tepelného ostrovu města. Pro udržení stromů ve městě je potřeba najít společnou řeč všech zúčastněných stran - vytvořit pravidla jak, kam a co sázet, za jakých podmínek a jednat o uspořádání inženýrských sítí tak, aby stromy ve městě zůstaly alespoň na současných plochách a dále jich neubývalo.
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí, prioritní osa C – Veřejná infrastruktura - C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě)	
Popis	<p>Vzhledem ke změně klimatu je třeba (a do budoucna bude ještě více) posílit pozitivní vliv zeleně na stabilní mikroklima města. Docílit toho lze tím, že v rámci města budou vytipována místa, která by byla upravena do podoby zelených ploch v rámci městského prostoru. Tam, kde není možné pracovat s dřevinami vzhledem k omezenému prostoru pro jejich kořenění vlivem uložení inženýrských sítí, se nabízí možnost využít trvalkových výsadeb, případně zelených travnatých pásů. Velký potenciál má zeleň na konstrukcích, v podobě pnoucí zeleně nebo ozelenění stěn a střech. Zároveň by nově budované výsadby měly mít formu modrozelené infrastruktury – tedy kromě primární funkce zeleně ve městě se propojit i s možnostmi zachytávání dešťové vody, zpomalení odtoku vody pryč z města.</p> <p>Toto opatření by mělo navazovat na opatření A.15 Modelové realizace zelené infrastruktury. V rámci opatření A.15 bude ověřena funkčnost a kvalita nově vzniklé zelené infrastruktury, která by měla vzniknout na principech adaptace na změnu klimatu. Tyto poznatky budou využity při realizacích ve větším měřítku. Významným bodem tohoto opatření by, kromě jiného, měly být výsadby alejí a stromořadí vedoucích z města do volné krajiny, a to alespoň podél významnějších cest využívaných místními. Výsadby na přechodu města a krajiny by měly být plánovány s ohledem na prostředí venkova - domácí, dlouhověké dřeviny. Zásady výsadby by měly mít v gesci městský krajinář. Výsadba by měla logicky navazovat na ÚSES, případně jeho nefunkční části přímo realizovat. Objeví-li se v průběhu plánování nové vegetace problémy s dikcí územně plánovacích podkladů a dokumentací, bude jejich změna či úprava řešena s Odborem rozvoje a územního plánování.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí / Městský krajinář (externí pozice)	
Součinnost / spolupráce	Odbor rozvoje a územního plánování – volná krajina	
Priorita	2	

Souvislost s dalšími opatřeními	Modelové realizace zelené infrastruktury
Související pilotní projekt	P6. Obchvat – celkové řešení náhradních výsadeb P21. Obnova historických cest - celé administrativní území města
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Rozloha zeleně v centru a širším centru města• Počet realizací modrozelené infrastruktury

Označení a název	A.15 Zlepšení systému odvádění splaškových a dešťových vod v zastavěném území	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>V-W-1: Převažuje málo řešené nebo špatně řešené hospodaření se srážkovými vodami (Budovy i veřejná prostranství) zanášení rybníků, v řadě případů jejich horší technický stav.</p> <p>V-W-6: Kapacita kanalizační sítě v případě přívalových dešťů je malá.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Koordinace odvádění splaškových a dešťových vod pomocí technických řešení při současném využití přírodě blízkých postupů (realizace MZI) zefektivní využití kapacit kanalizačního systému a sníží fin. náročnost realizací.</p>
Vazba na sektor dle SPRM		
Popis	<p>Opatření navazuje na zřízení pozice městského vodohospodáře (opatření 8.2), tedy zajištění řádné správy a hospodaření s majetkem města ve vodním hospodářství (působnost města).</p> <p>Předpokladem systematického zlepšování odvádění splaškových a dešťových vod je vyhodnocení současné situace a sestavení realistického plánu (navržení obsahu, analýza stavu vodohospodářského majetku města a dalších dostupných podkladů, vyhodnocení aktuálních studií, stanovení procesního postupu, návaznosti na rozpočet města a externí zdroje) pro město / vybrané lokality. Tato koncepce nakládání s dešťovou vodou, musí zohlednit skalnaté podloží. Realita je taková, že ač při výstavbě v nových lokalitách jsou u každého domu navržena vsakovací zařízení, tak se pozemky rovnají do roviny, a vsakovací zařízení se dostává na úroveň rostlé skály, která neumožňuje vsakování (zástavba Na Kopcích). Jak se s dešťovou vodou vypořádají je pak na stavebnících. Při přívalových deštích pak dochází k zahlcení kanalizace.</p> <p>V návaznosti na identifikované prioritní části města s nedostatečně řešeným odkanalizováním a lokality ohrožené přívalovými dešti zajistit projektovou přípravu. Následně realizovat oddílnou kanalizaci v konkrétních lokalitách v co největší míře, dobudování kanalizace kde chybí, rozdělení splaškových a dešťových vod odváděných z městských částí. Součástí by mělo být řešení problémů s vyústěním odlehčovacích stok z odlehčovacích komor do recipientů. Mohou být navrhována i komplexnější řešení, která ale přinesou významný dopad, např. Je možné prověřit možnost: ve čtvrti Horka-Domky a průmyslové zóně by se hodila oddílná kanalizace odvedená přes průmyslovou zónu do Lorenzových sadů a zde by se pak mohly realizovat retenční opatření. Důvodem je podloží Horka-Domků je skála a většina dešťových vod končí v kanalizaci. Město zde nemá potřebné pozemky.</p> <p>Důležitou součástí postupu (přípravy záměrů pro konkrétní lokality) musí být zohlednění řešení veřejného prostoru a možností přírodě blízkých řešení. Budování oddílné kanalizace je možné sdružovat s investicemi ostatních správců sítí.</p> <p>Potřebná je koordinace konkrétních projektů ve fázi předprojektové přípravy za účelem propojení s typovými příklady využití modro-zelené infrastruktury v zastavěné části města (opatření 8.1 Studie odtokových poměrů a postupy přírodě blízkého hospodaření se srážkovými vodami).</p> <p>Konkrétní návrhy úprav odkanalizování a nových dešťových kanalizací, které narazí na regulativy územně plánovací dokumentace či vlastnické vztahy budou změnou zařazeny do územního plánu města.</p>	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor správy majetku a investic města</p> <p>Vodohospodář města (nově vytvořená externí nebo interní pozice)</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor životního prostředí</p> <p>Odbor rozvoje a územního plánování</p>	
Priorita	3	

Souvislost s dalšími opatřeními	Zasakování srážkových vod v zastavěném území Zlepšení systému odvádění splaškových a dešťových vod v zastavěném území
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	

Označení a název	A.16 Realizace zasakování srážkových vod a jejich využití ke zkvalitnění zelených prostranství v zastavěném území	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>V-W-1: Převažuje málo řešené nebo špatně řešené hospodaření se srážkovými vodami (týká se budov i veřejných prostranství).</p> <p>V-W-5: Kapacita kanalizační sítě v případě přívalových dešťů je malá.</p> <p>Z-W-6: Sídlištní zeleň má nízkou kvalitu a její dřevinné složení není vhodné. Dobrým příkladem je revitalizace brownfieldu Borovina</p> <p>V-S-5: Město má potenciál pro využití srážkových vod ze zpevněných ploch a střech bytových domů mimo centrum díky rozsahu zelených plocha sklonům, které umožňují vodu do zelených ploch přivést.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Zadržením části srážkových vod v místě jejich vzniku dojde k odlehčení kanalizační sítě při přívalových deštích, využití potenciálu střech a zpevněných ploch pro odvod vody do zeleně, která tímto bude posílena. Opatření na využívání dešťové vody poskytuje příležitost pro zkvalitnění zelených prostranství v okolí bytové zástavby.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Opatření spočívá v systematické realizaci zasakování dešťových vod ze zpevněných ploch a střech pomocí vhodných opatření na majetku města a na veřejných prostranstvích, která budou standardní součástí realizačních projektů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizace podzemních zasakovacích nádrží u nových staveb ve vnitřní části města, • realizace povrchových zasakovacích nádrží, mokřadů a dalších ploch ve veřejné zeleni, kde to dovoluje prostorové uspořádání staveb, vlastnictví pozemků a funkční využití ploch, • retence srážkové vody v případech, kdy není možné její zasakování, a následně pomalé odpouštění do kanalizace. <p>Umožnění případných jiných (neretenčních) řešení by mělo nastat pouze výjimečně v situacích, kdy prokazatelně nejde vyřešit uvedenými postupy.</p> <p>Řada konkrétních realizací v rámci tohoto opatření souvisí a významně podporuje aktivity a projekty ke zlepšení stavu veřejné zeleně a zelených prostranství v rezidenčních zónách (především na sídlištích). Srážková voda svedená externími okapními svody bude v sousedících veřejných prostranstvích zasakována v dešťových zahradách, případně využita pro vodní prvky nebo zálivku. K realizaci budou postupně vybírány domy dle snadnosti technického řešení a zájmu vlastníků o takové řešení. Využití dešťové vody z panelových domů v sousedních zelených prostranstvích přispěje ke zmírnění zátěže na kanalizační systém, a současně bude voda lépe užítkována.</p> <p>Podobně může být k zeleni (speciálně upraveným travnatým průlehům, vsakovacím nádržím) sváděna srážková voda ze zpevněných ploch jako jsou parkoviště. Ruku v ruce s využíváním dešťové vody musí být také upravena zeleň, která vodu zadržuje. Tím dojde k revitalizaci sídlištní zeleně a zvýšení její kvality, která je v současné době nevyhovující. Celkově toto opatření přinese zkvalitnění prostředí jak z estetického hlediska, stejně jako z funkčního, kdy selepší mikroklima, posílí biodiverzita a příznivě se ovlivní vodní režim městské krajiny.</p> <p>Mezi panelová sídliště, kde by toto opatření bylo vhodné a možné realizovat patří sídliště Za Rybníkem, Nové Dvory (u ul. Rafaelova) anebo Horka – Domky.</p>	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor správy majetku a investic města</p> <p>Odbor dopravy a komunálních služeb</p> <p>Vodohospodář města (nově vytvořená externí pozice)</p>	

Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí
Priorita	2
Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet bytových domů odvádějících dešťovou vodu do zelených ploch • Výměra ploch zeleně, které aktivně slouží k zadržování srážkové vody

Označení a název	A.17 Řešení odtokové situace z pohledu přívalových srážek v židovské čtvrti	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> CR-W-5: Odtok vody z přívalových srážek z židovské čtvrti je omezen trvalými protipovodňovými bariérami. 	Jak opatření reaguje Navrhuje zmírňující opatření, která napomohou řešit nepříznivou situaci v případě souběhu přívalových srážek a povodní.
Vazba na sektor dle SPRM	Prioritní osa C: Veřejná infrastruktura, Strategický cíl C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C.1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu, C1.3 Péče o památky na území města.	
Popis	V případě déletrvajících přívalových srážek a povodňové situace dojde k využití protipovodňových bariér na břehu řeky Jihlavy u židovské čtvrti. Ty zamezují zaplavení této památkové zóny města, na druhou stranu brání povrchovému odtoku přívalových srážek. Vzhledem k velkému množství zpevněných ploch v židovské čtvrti hrozí zaplavení a poškození cenných památek přívalovými srážkami. Proto je navrženo: <ul style="list-style-type: none"> Analýza situace a určení stupně rizika a nejrizikovějších míst (GIS analýza odtokových poměrů z židovské čtvrti). Navržení technického řešení – přečerpávání srážkové vody z kritických míst s využitím techniky HZS pro akutní situace (agregáty a čerpadla) Návrh financování a realizace 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor rozvoje a územního plánování Odbor správy majetku a investic města	
Součinnost / spolupráce	Odbor kanceláře vedení města Odbor školství a kultury (památková péče)	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Zpracována analýza (ano/ne) Návrh konkrétních technických řešení (počet realizovaných opatření) 	

Označení a název	A.18 Zajištění retenční funkce vodních nádrží	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> V-W-3: Na přítocích Jihlavy chybí poldery a retenční nádrže zaměřené primárně na zpomalení odtoku vody z krajiny, případně zachycení sedimentů. V-S-3: Na katastru města se nachází vysoký počet původních rybníků. 	Jak opatření reaguje Zlepšení možností manipulace a zadržování vody ve vodních nádrží sníží riziko bleskových povodní a škod v zastavěném území v důsledku přívalových dešťů
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Opatření umožňuje udržování/zvýšení retenčního prostoru stávajících rybníků ve městě úpravou manipulačních a provozních řádů za účelem podpory protipovodňové funkce vodních nádrží. Díky tomu dojde k vytvoření rezervního retenčního prostoru pro případ přívalových srážek (zploštění a časový posun povodňové vlny s navazujícím efektem časového rozložení maximálních kulminací na dílčích povodích a zmírnění povodňových důsledků, ohrožení vodních toků, staveb a majetku níže po toku).</p> <p>Za tímto účelem lze pro ukázkovou realizaci a vyzkoušení přínosnosti vytipovat rybník(y) města méně atraktivní pro rybolov, součástí bude upravení smluv s pronajímateli.</p> <p>V rámci přípravy a realizace opatření je potřebné:</p> <ul style="list-style-type: none"> posoudit aktuální obsah manipulačních řádů, jejich kontrola, změna podmínek v manipulačních řádech týkajících se zadržování vody, retenční kapacity a podle potřeby i dalších funkcí, zapojení vodoprávního úřadu do realizace, kontroly dodržování manipulačních řádů. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor správy majetku a investic města Vodohospodář města (nově vytvořená externí pozice)	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt	P10. Revitalizace rybníků Hrachovec a Starý P9. Odbahnění a oprava rybníka Zámeč	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Počet rybníků s rezervním retenčním prostorem 	

Označení a název	A.19 Tvorba vodních prvků v krajině	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	<ul style="list-style-type: none"> • BI-W-3: Zemědělská krajina je z velké části tvořena velkými půdními bloky, které nejsou členěny remízy či alejemi a není tak umožněna migrace mezi ekologicky stabilnějšími částmi krajiny. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • V-W-2: Stav zemědělské krajiny vede k zanášení rybníků, v řadě případů je problémem také jejich horší technický stav. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • SP-T-3: Odpor proti opatřením ve volné krajině ze strany hospodařících subjektů v důsledku velmi nepříznivě z pohledu biodiverzity a retence vody v krajině nastavené dotační politiky státu v resortu zemědělství. 	
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Budovat drobné vodní prvky zejména na zemědělské i lesní půdě z důvodu zvýšení ekologické stability území a biologické rozmanitosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na vhodných pozemcích v zemědělské krajině a v lesích s celoročním potenciálem přítomnosti vody budovat drobné vodní prvky (mokřady, tůně, rybníčky ad.). • Vytipovat vhodná místa na pozemcích ve vlastnictví města nebo soukromých vlastníků (s nimi pak komunikovat možné využití, směnu či odkup) • Osvěta soukromých vlastníků k budování obdobných prvků 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor správy majetku a investic města Vodohospodář města Odbor rozvoje a územního plánování Odbor dopravy a komunálních služeb</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor životního prostředí Vlastníci pozemků</p>	
Priorita	0	
S Souvislost s dalšími opatřeními	–	
Související pilotní projekt	P12 Na Kopcích III – retenční nádrž	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Rozloha nově vybudovaných vodních prvků (ha) • Kapacita nově vybudovaných vodních prvků (m³) 	

Označení a název	A.20 Zohlednění zelené infrastruktury v zimní údržbě	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BVP-S-3: Pozitivní trend: vznikají příklady integrovaného návrhu modrozelené infrastruktury jako parkoviště a výsadby u víceúčelového hřiště v ul. Zahraničního odboje, kde je veškerá voda dopadající na zpevněné povrchy svedená k sousedící vegetaci. V projektu Karlova náměstí, kde není možná plnohodnotná modrozelená infrastruktura kvůli památkové ochraně, alespoň retence vody v prostoru bývalých WC.</p> <p>BVP-W-3: V centru města je výrazný tepelný ostrov města kvůli vysoké míře zastavěnosti, zpevněných povrchů a malému množství zeleně, která by mohla zajistit stínění a ochlazování veřejných prostranství. Vzhledem k památkové ochraně a jejímu soudobému pojetí není možné výrazněji rozšířit vegetaci v památkové zóně a tím je limitováno stínění a ochlazování veřejných prostranství.</p> <p>EX-O-4: Snížení nákladů na zimní údržbu a snížení počtu nehod v důsledku snížení trvání sněhové pokrývky na 1/3 trvání ve srovnání s obdobím 1981 - 2010.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>V jiných opatřeních jsou vytvářeny podmínky pro realizaci zelené infrastruktury důležité pro snížení efektu tepelného ostrova města – doplňování dřevin a prvků pro však a retenci vody. Jejich realizaci je nezbytné zohlednit v zimní údržbě tak, aby zasolováním nebyla zelená infrastruktura oslabována či likvidována. Vzhledem k předpokladu snížení trvání sněhové pokrývky na 1/3 trvání ve srovnání s obdobím 1981 – 2010 bude v budoucnu zimní údržba méně náročná a změny mohou být snazší a ekonomicky proveditelné.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby</p> <p>A4.4. Revitalizace veřejných prostranství</p>	
Popis	<p>Jedná se o postupné úpravy způsobu odklízení sněhu a volby posypových materiálů v rámci Plánu zimní údržby místních komunikací města Třebíče tak, aby zimní údržba nepoškozovala stávající a nově vytvořenou zelenou infrastrukturu (stromy, aleje, zasakovací prvky apod.) zasolováním substrátů dřevin a zanášením spar v retenční dlažbě a strukturních substrátů.</p> <p>Výzkumný ústav okrasného zahradnictví v Průhoncích při výzkumu zdravotního stavu stromů v Praze za dominantního původce odumírání stromů určil solení vozovek (příznaky: postupné zasychání listů od okrajů k řapíku, jejich odumírání a opadávání, časté rašení nových listů, jejich opětovná nekrotizace a předčasný opad, zasychání postižených větví nebo celé koruny. Výsledky jasně konstatují, že na stromy sice působí komplex více negativních vlivů (přehřívání, emise, sucho, městské prostředí), ale sůl zůstává hlavní příčinou tohoto typu poškození stromů. Dokládají to rozborů obsahu soli v půdě a listech stromů, které klesají se vzdáleností stromu od komunikace. V Třebíči jsou zkušenosti obdobné, byť bez potvrzení kvantitativními daty.</p> <p>Související otázky a prioritizace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Řešit prioritně v místech nové výsadby zeleně 2) Řešit prioritně v místech, kde je voda z povrchů aktivně sváděna do zeleně 3) Preferovat interní materiály 4) Začít realizovat okrskově (malé plochy zeleně), postupně rozšiřovat na větší plochy, v návaznosti na náklady a dostupnost vhodných materiálů. <p>Doplňující zdroje informací:</p> <p>Doplňené znění vyhlášky HMP č. 39/1997 v z roku 2021:</p> <p>Čl. 2, odst. 2)</p> <p>(3) Chemickými rozmrazovacími materiály a jejich směsmi včetně směsí se zdršňovacími materiály se však smějí sypat pouze ty chodníky a stezky, ve kterých nejsou uloženy inženýrské sítě (ledaže mají uzavřený kryt) a jsou odděleny od</p>	

	zelených ploch a pásů pro stromy takovým způsobem, aby na ně nemohl stékat slaný roztok.
Hlavní aktér/gestor	Místostarosta odpovědný za životní prostředí
Součinnost / spolupráce	Městský krajinář (nově vytvořená externí pozice) Odbor životního prostředí Odbor dopravy a komunálních služeb
Priorita	1
Souvislost s dalšími opatřeními	A.12, A.14, B.3, B.6, B.15, B.16, B.23
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Testování slanosti půdy: Půda pro růst stromů v místě zasakování vod z komunikací odpovídá stanovištním podmínkám daného druhu stromu.

Označení a název	A.21 Přírodě blízké lesní hospodaření	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> LH-W-2: Vysoký podíl kalamitních holin po odumřelých smrkových porostech. LH-S-1: Mění se druhové složení porostů ve prospěch přirozenější druhové skladby. LH-S-2: Město je vlastníkem některých lesních pozemků a může zde ovlivňovat hospodaření. EK-T-3: Propady příjmů podniků v sektorech lesnictví a zemědělství v důsledku výkyvů počasí, především sucha, a zhoršených podmínek pro produkci. 	Jak opatření reaguje Pestrá, přirozenější druhová skladba i vertikální struktura porostů včetně omezení holosečí povede k vyšší odolnosti lesa vůči biologickým i abiotickým škodlivým činitelům. Sníží se náklady na hospodaření.
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě)	
Popis	Opatření spočívá v úpravě nastavení hospodaření v lesích ve vlastnictví města (u holosečných lesních porostů) směrem k principům PBLH (přírodě blízkého lesního hospodaření). Uplatnění principů přírodě blízkého pěstování lesů v kulturních stejnověkých porostech vede k jejich postupné přestavbě na porosty více strukturně a druhově diverzifikované. Tyto změny v hospodaření je možné završit jejich certifikací. Konkrétně FSC certifikace pravděpodobně napomůže ke zlepšení odbytu, popř. dosažení vyšší výkupní ceny dřeva, je však spojena se splněním konkrétních podmínek a vyšší administrativní zátěží. Zavedení principů PBLH rovněž umožní v dlouhodobém výhledu výrazně snížit náklady na pěstební péči, což bude vyvažovat propady příjmů při budoucích epizodách výrazné redukce příjmů z objemu těžby.	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Druhové složení lesních porostů ve vlastnictví města Podíl přirozené obnovy % porostů mimo režim holosečného hospodaření 	

Označení a název	A.22 Zlepšování vodního režimu v lesích	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>LH-W-2: Vysoký podíl kalamitních holin po odumřelých smrkových porostech.</p> <p>LH-W-4: Rozsáhlé borové porosty v severní části území města jsou do budoucna ohrožené suchem.</p> <p>LH-S-2: Město je vlastníkem některých lesních pozemků a může zde ovlivňovat hospodaření.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Zlepšení zadržování vody v lesích a na přiléhajících plochách má dopad na celkový stav krajiny, stav podzemních vod a napomáhá ochraně lesních porostů před důsledky sucha.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Připravit a realizovat specifická opatření týkající se zadržování vody zvláště v lokalitách zranitelných (nevhodné odvodnění lesních cest, kalamitní holiny, lokality s vysokou sklonitostí terénu a rizikem vodní eroze ad.).</p> <p>Částečně lze rovněž ovlivnit volbou vhodných obnovních postupů uplatňovaných na výše zmíněných kalamitních holinách (výběr vhodných dřevin a jejich prostorové uspořádání), což je řešeno při tvorbě LHP města a LHO navazujících lesních majetků drobných vlastníků, technická opatření realizují např. Lesy ČR, s. p. z titulu správce drobného vodního toku.</p> <p>Konkrétní kroky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • terénní průzkumy (vč. lokalit pro tůně, malé vodní nádrže i na ZPF nad/na styku s lesními porosty), • komunikace s vlastníky k přínosům záměrů a navrhovaným postupům hospodaření, • příprava vhodných záměrů v perspektivních lokalitách, zajištění (externího) financování, realizace projektů. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí (lesoparky), Odbor dopravy a komunálních služeb (hospodářské lesy)	
Součinnost / spolupráce	Odbor rozvoje a územního plánování (zpracovávání vybraných projektů a rozvojových cílů), vodohospodář města (nově vytvořená externí pozice)	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných opatření pro zlepšení vodního režimu lesa 	

Označení a název	A.23 Protierozní opatření	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>ZE-W-2: Vysoká eroze v některých lokalitách vede ke ztrátám půdy, snižování úrodnosti a zanášení vodních toků / nádrží splaveninami.</p> <p>ZE-W-3: Rozsáhlé plochy orné půdy (a pěstovaných plodin) v severní a jižní části území nejsou nijak rozčleněny krajinnými a ekostabilizačními prvky.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Rozčlenění nadměrně velkých ploch orné půdy vegetačními prvky má efekty protierozní (omezení vodní i větrné eroze), retenční, podporuje biodiverzitu a přispívá ke zlepšení celkového stavu krajiny kolem města.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Připravit a realizovat specifické úpravy a vegetační prvky v krajině zvláště v lokalitách zranitelných vodní a větrnou erozí a na místech nadměrně velkých nečleněných ploch orné půdy.</p> <p>Jedná se zejména o následující druhy opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obnova polních cest, alejí, remízků, mezí, a to po projednání s hospodařícími zemědělci popř. provedení odborného posouzení před provedením konkrétní podoby výsadby/obnovy ve vztahu k dopadu vegetačních prvků na obdělávání orné půdy, pokud by realizací došlo k rozdělení půdního bloku, • Náprava nevhodných meliorací, ochrana a obnova drobných mokřadů (i podmáčených okrajů polí), realizace dalších prvků pro retenci vody a protierozní ochranu podle místních podmínek, • Součástí výběru vhodných záměrů bude zmapování majetkoprávních vztahů a možností přednostně využít pozemky města, případně získání potřebných pozemků jiných vlastníků. <p>Konkrétní záměry je vhodné koordinovat s postupem realizace opatření A.28 Pozemkové úpravy v zemědělské krajině, jelikož se obě opatření mohou vhodně doplňovat. Záměry, které je možné v dohledné době realizovat díky probíhající (projekci) KPÚ/JPU, by měly být plánovány a projektovány v souladu s tímto procesem. Naopak záměry v katastrálním území, kde pozemkové úpravy doposud nezapočaly a není ani v nejbližší době plánováno jejich zahájení, bude vhodné realizovat nezávisle na opatření A.28 (jinak by mohly být realizovány až za mnoho let).</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Odbor správy majetku a investic města Odbor rozvoje a územního plánování	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných protierozních a ekostabilizačních opatření 	

Označení a název	A.24 Kompenzační opatření za porušené zelené klíny zástavbou v minulosti a obchvatem
Vazba na SWOT	Citace SWOT Jak opatření reaguje ÚP-W-4: Územní plán umožnil zástavbu v zelených klínech města, kde došlo k několika přerušením spojení s volnou krajinou. A v malém měřítku to dále umožňuje, další úplné přerušení ale nehrozí
Vazba na sektor dle SPRM	A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby D1.3. Udržitelný rozvoj města
Popis	Zvýšit adaptační efekt zelených klínů zlepšením jejich vodního režimu a ohlédání technického řešení obchvatu a kvality náhradních výsadeb po kácení spojeném se stavbou obchvatu. <ul style="list-style-type: none"> • Do územního plánu doplnit zelený prstenec okolo města, který pomůže ochlazovat město a propojí zelené klíny mezi sebou a tím podpoří jejich biodiverzitu - viz opatření B.22. Probíhá průběžně s dalšími kroky. • Napravit minulé rozhodnutí při úpravách územního plánu tam, kde je ještě prostor pro nápravu. V územním plánu vyřadit zastavitelnou plochu Z116 a zastavěnou plochu OS/1, na které je umístěna dočasná stavba - tenisová hala v Týnském údolí pod ul. M. Majerové tak, aby byla zachována dočasnost stavby a nedošlo k trvalému znehodnocení zeleného pásu a obě plochy zachovat jako zeleň. Změnit v územním plánu zastavitelnou plochu 56 SM plocha smíšená obytná městská v Libušině údolí tak, aby neumožňovala rozšíření zastavěné plochy nad rámec existujících staveb a využití, které by do území zatahovalo nové dopravní nároky. • Chybějící propojení zelených klínů kompenzovat zvýšením retence vody v zelených klínech (mokřady, tůně, kombinované nádrže) a vsakováním dešťové vody z bytových domů v okolí v prostorech zelených klínů - viz opatření A.15 a A.16. • Analyzovat podrobně dopad obchvatu na vodní režim a okolní vegetaci. Provéřít, zda jsou volena technická řešení s co nejmenším dopadem. • V povolovacích řízeních požadovat technická řešení s co nejmenším dopadem na vodní režim a okolní vegetaci. Požadovat v souladu s rozsahem náhradní výsadby odpovídající hodnotě kácených stromů - dle kalkulačky Agentury ochrany přírody a krajiny v souladu s metodickými instrukcemi MŽP. Dohodnout kompenzační výsadbu za pravděpodobně narušené porosty změnou vodního režimu. Pro náhradní výsadby dohodnout plochy, kde je to vzhledem k adaptačnímu efektu nejvhodnější. Požadovat zajištění management péče o náhradní výsadby. • Dohlédnout na realizaci náhradních výsadeb a péči o ně.
Hlavní aktér/gestor	Místostarosta zodpovědný za zeleň
Součinnost / spolupráce	Městský architekt Odbor životního prostředí Odbor rozvoje a územního plánování (Pořizovatel územního plánu)
Priorita	1
Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	P6. Obchvat – celkové řešení náhradních výsadeb

	<p>P7. Obchvat – izolační zeleň Horka Domky</p> <p>P7. Obchvat – zeleň Fibichova</p> <p>P7. Obchvat – ztráta a kompenzace zeleně Borovina</p> <p>P7. Obchvat – ztráta a kompenzace zeleně Průmyslová čtvrť / Lorenzovy sady</p> <p>P7. Obchvat – ohrožení a kompenzace zeleně Janův mlýn</p> <p>P.8 Hrádek – revitalizace aleje, lesoparku a ploch zeleně</p> <p>23 Zvodeň a potenciální biotop Rafaelova</p> <p>P4. Na Kopcích III – retenční nádrž</p> <p>P25. Na Kopcích III – realizace zelených střech a HDV dle územní studie (+MHD)</p>
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných souvisejících pilotních projektů • Množství nově vysazené zeleně

Označení a název	A.25 Mitigační opatření v oblasti energie, dopravy a odpadů na soukromém majetku	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>EK-O-1: Úspory provozních nákladů soukromých i veřejnoprávních subjektů plynoucí z realizace adaptačních a mitigačních opatření na budovách.</p> <p>EX-O-2: Nižší spotřeba paliv na vytápění v zimním období v důsledku vyšších teplot.</p> <p>PE-W-1: V památkové zóně není možné využívat fotovoltaické a fototermické panely.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Mitigace na změnu klimatu představuje klíčový princip pro stávající programové období EU (2021 – 2027). Opatření směřuje k implementaci cílů „Green Deal“ v Třebíči na bázi spolupráce veřejného a soukromého sektoru.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa C. Strategický cíl C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu, C2 Rozvíjet dopravní infrastrukturu.</p>	
Popis	<p>Město má pouze malé možnosti realizovat adaptační a mitigační opatření v oblasti energie a průmyslu ve městě. Může však s tímto sektorem spolupracovat a podpořit užitečné soukromé iniciativy. Například se může jednat o spolupráci v následujících oblastech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Součinnost při realizaci mitigačních opatření podniků působících ve městě (např. instalace FV panelů v průmyslových areálech či na parkovištích v těchto areálech). • Využití bezemisních nebo nízkoemisních dopravních prostředků v rámci města a jeho příspěvkových organizací. • Využití bezemisních nebo nízkoemisních autobusů v rámci veřejné dopravy ve městě. • Zřízení veřejných dobíjecích stanic pro elektromobily a elektrokola ve spolupráci se soukromým sektorem (např. S energetickými firmami a podniky působícími v průmyslových zónách – součinnost města). • Rozvoj systému carsharing a carpooling, vč. vymezení parkovacích míst • Podpora principů cirkulární ekonomiky ve spolupráci s podniky působícími ve městě. • Podpora využití biodpadu a gastroodpadů na tvorbu kompostu a jeho využívání na pozemcích města. 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Vedení města Odbor kanceláře vedení města</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor správy majetku a investic města Odbor dopravy a komunálních služeb Odbor rozvoje a územního plánování – role MěÚ Třebíč je iniciační a partnerská, opatření musí realizovat další podílníci</p>	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	<p>Preference a podpora současného systému centrálního zásobování teplem</p>	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Uhlíková stopa města na 1 obyvatele • Sektorová uhlíková stopa – energie, doprava, odpady. 	

Označení a název	A.26 Preference a podpora současného systému centrálního zásobování teplem	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>S-1: Systémy CZT zásobují většinu bytových domů, jsou dobře funkční a využívají obnovitelný zdroj (spalování biomasy).</p> <p>EX-O-2: Nižší spotřeba paliv na vytápění v zimním období v důsledku vyšších teplot.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření podporuje a dále rozvíjí současný uhlíkově příznivý systém CZT ve městě.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa C. Strategický cíl C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu, C1.2 Naplňování energetické koncepce.</p>	
Popis	<p>Stávající systém centrálního zásobování teplem je efektivní a nízkouhlíkový. Smyslem opatření je stávající systém CZT zachovat, učinit odolný změně klimatu a podporovat rozvoj nízkouhlíkových zdrojů tepla ve městě i jeho zázemí. V střednědobém a dlouhodobém horizontu (po roce 2030) bude nutné nahradit zbývající zdroje (blokové kotelny) na zemní plyn jiným, nízkouhlíkovým palivem. Na tuto změnu bude nutné se projektově i finančně připravit ve spolupráci se soukromým sektorem, který je v současné době provozovatelem systému CZT.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachování vysokého podílu biomasy na výrobě tepla ve městě • Připojování dalších subjektů na systém CZT • Projektování a připojování dalších nízkouhlíkových zdrojů do systému CZT (biomasa, tepelná čerpadla, fototermitické panely, bioplyn, biometan, ad.). • Budování „chytré sítě“ CZT, metering, řízení, digitalizace a monitorech v návaznosti na strategii „SMART City“. 	
Hlavní aktér/gestor	Provozovatel systému CZT	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor rozvoje a územního plánování</p> <p>Odbor kanceláře vedení města</p> <p>Odbor správy majetku a investic města</p>	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt	Mitigační opatření v oblasti energie, dopravy a odpadů na soukromém majetku	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Uhlíková stopa města na 1 obyvatele • Sektorová uhlíková stopa – energie, doprava, odpady 	

Označení a název	A.27 Cílená likvidace porostů invazivních druhů rostlin
Vazba na SWOT	Citace SWOT Jak opatření reaguje BI-W-1: V území se vyskytují lokality porostlé invazivními druhy rostlin (zejména křídlatka, netýkavka žláznatá a bolševník).
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí
Popis	Zamezit šíření nepůvodních invazivních druhů rostlin (bolševník velkokvětý, křídlatka) prostřednictvím cíleného monitoringu, jednání s vlastníky, osvěty, finanční podpory a cílené likvidace osvědčenými postupy. Konkrétní kroky: <ul style="list-style-type: none"> • Monitorovat biotopy s výskytem invazivních druhů rostlin • Likvidovat invazivní druhy rostlin dle osvědčených postupů ve spolupráci s vlastníky pozemků • Provádět osvětu veřejnosti ohledně vhodné a nezbytné likvidace invazivních druhů na jejich pozemcích
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí
Součinnost / spolupráce	Vlastníci pozemků
Priorita	0
Souvislost s dalšími opatřeními	–
Související pilotní projekt	–
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Rozloha ploch s výskytem invazivních nepůvodních druhů (m²)

Označení a název	A.28 Pozemkové úpravy v zemědělské krajině	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> • ZE-W-1: Míra zornění ZPF a podíl orné půdy na některých katastrálních územích města je velmi vysoká. • ZE-W-2: Vysoká eroze v některých lokalitách vede ke ztrátám půdy, snižování úrodnosti a zanášení vodních toků / nádrží splaveninami. • ZE-W-3: Rozsáhlé plochy orné půdy (a pěstovaných plodin) v severní a jižní části území nejsou nijak rozčleněny krajinnotvornými a ekostabilizačními prvky. 	Jak opatření reaguje Podpora realizace pozemkových úprav (komplexních/jednoduchých) umožní systematickou realizaci adaptačních opatření v krajině na katastrálních územích města s plošně rozsáhlou zemědělskou výrobou na orné půdě.
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	Opatření spočívá v iniciaci KPÚ/JPÚ městem, podpoře jejich přípravy a využití pozice ne úplně bezvýznamného vlastníka zemědělské půdy, s cílem zajištění dostatečného rozsahu a vhodné lokalizace ploch a prvků pro realizaci adaptačních opatření do plánu společných zařízení, a to zejména v prioritních (problémových) lokalitách popsaných v analýze (na k.ú. Podklášteří, Slavice, Týn u Třebíče a Budíkovice). To bude zajištěno následujícími aktivitami: <ul style="list-style-type: none"> • součinnost na přípravě a řešení podoby z pohledu územních a funkčních vazeb (například lokality se zjištěnou kumulací problémových jevů nebo rizik ve vztahu k dopadům změny klimatu) ve spolupráci s pozemkovým úřadem a projektanty PÚ, • poskytnutím podkladů z vlastních aktivit mapování souvztažných jevů a dalších plánovacích dokumentů v území (např. územní studie krajiny a další) do podkladů pro řešení podoby PÚ, • informační podporou směrem k hospodařícím subjektům a vlastníkům pozemků ve smyslu přínosů realizace PÚ pro jednotlivé aktéry využívání území, • zabezpečením aktivní role mediátora v lokalitách, kde je problematické se shodnout na zahájení/řešení výsledné podoby pozemkové úpravy. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor správy majetku a investic města	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí + Pozemkový úřad	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet katastrů se zahájenými / realizovanými pozemkovými úpravami 	

Označení a název	A.29 Vytváření útulen pro zvířata ve městě	
Vazba na SWOT	Citace SWOT BI-S-1: Na řadě lokalit v centru a jeho těsné blízkosti se vyskytují přírodní resp. přírodě blízká společenstva s předpokládanou vysokou mírou biodiverzity.	Jak opatření reaguje Opatření podporuje vyšší biodiverzitu ve městě vytvářením vhodných stanovišť.
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	Na vhodných místech ve městě budovat a umisťovat útulny pro živočišné druhy. Jedná se o různé hmyzí hotely, ptačí budky, suché stromy, prostředí pro ježky ad. V případě dřevinných vegetačních prvků jejich kvalita coby hostitelů pro doprovodné organismy s jejich věkem roste – je třeba brát v potaz při rekonstrukcích objektů veřejné zeleně. Vytipovat ve spolupráci se školami, neziskovými organizacemi lokality pro umístění „útulen“. Nutné kroky: <ul style="list-style-type: none"> • Finanční podpora pro tato opatření • Vypracovat osvětový manuál pro obyvatele, aby věděli, co mohou udělat. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Odbor školství a kultury	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	–	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet vytvořených útulen/ rok 	

Označení a název	A.30 Vytváření druhově pestrých rostlinných biotopů
Vazba na SWOT	Citace SWOT Jak opatření reaguje BI-W-4: Zelené klíny města v podobě lesoparků a příměstských lesů s důležitou adaptační funkcí nemají obvykle formální ochranu (ÚSES / VKP; nejedná se z velké části o pozemky určené k plnění funkce lesa).
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí
Popis	Na vhodných místech ve městě budovat porosty zabezpečující zvýšení druhové rozmanitosti. Jedná se o květnaté trávníky, trvalkové záhony či medonosné loučky. Taková prostředí lze vybudovat uměle, výsadbou, nebo přirozeně, uzpůsobením sekání trávníků na požadovanou výšku (min 10 cm) ve vhodných obdobích (mimo období vln veder). <ul style="list-style-type: none"> • Vytipovat vhodné lokality, mimo dětská hřiště a místa s častým pohybem osob, k vytvoření druhově pestrých porostů. • Zakládat druhově pestré porosty. • Provádět osvětu občanů k zakládání druhově pestrých porostů na svých pozemcích (časopis, naučné cedule, webové stránky). • Zakládat druhově pestré porosty na vhodných pozemcích u základních a mateřských škol a dalších příspěvkových organizací města.
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí
Součinnost / spolupráce	Odbor správy majetku a investic města
Priorita	1
Souvislost s dalšími opatřeními	–
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Plocha druhově pestrých biotopů (ha)

Oblast B: Dobrá správa a chytré řízení

Zahrnuje oblasti

- Územní plánování a rozvoj
- Investiční činnost
- Systémová opatření
- Analýzy, scénáře a studie
- Osvěta obyvatel

Hlavní Cíl/vize

Systém veřejné správy, osvěta a komunikace s obyvateli ve městě jsou optimalizovány tak, aby praktická opatření mohla být skutečně provedena a průběžně zlepšována. Jsou vytvořeny podmínky pro koordinovanou investiční činnost a územní plánování podporující systematické adaptace na změnu klimatu. Jsou zpracovány podpůrné analýzy, scénáře a studie nezbytné pro adaptaci města i pro snižování emisí skleníkových plynů.

Označení a název	B.1 Celkové zhodnocení stavebního fondu města a jeho organizací a návrh opatření	
Vazba na SWOT	Citace SWOT <ul style="list-style-type: none"> BVP-W-1: Řízené větrání s rekuperací tepla mají pouze nově rekonstruované budovy mateřských škol. Ostatní zateplené budovy ve vlastnictví města řízené větrání nemají, a tudíž je buď při větrání okny neutralizován značný díl úspory energie zateplením anebo je vnitřní prostředí kvůli nedostatečnému větrání nehygienické. BVP-W-2: Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním. 	Jak opatření reaguje Opatření pomůže vytipovat priority, kde začít řešit.
Vazba na sektor dle SPRM	D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	<p>Pro budovy ve vlastnictví města a jeho organizací zpracovat materiál, který zhodnotí jejich stav komplexně v šíři témat obdobně jako hodnotící nástroj na změnu klimatu a budovy Klimasken (www.klimasken.cz) (a ideálně v některých tématech podrobněji) a navrhne standard úspor s ohledem na požadavky EU a ČR vzniklé nedávno v rámci Green Deal. Bude řešeno i vnitřní klima budov s ohledem na vliv na zdraví obyvatel a zhoršující se dopady letních veder a přehřívání.</p> <p>Zahrnuje také posouzení stavebně-technického stavu stávajících zařízení pro poskytování sociální a zdravotní péče. V majetku města jen Stacionář provozovaný příspěvkovou organizací města a objekt bývalé školky, který má v pronájmu Oblastní charita a provozuje tam rovněž Stacionář. Důležité jsou také domy s byty zvláštního určení Myslbekova a F. Hrubína. Vzhledem k tomu, že se zde poskytují služby obyvatelům města, je třeba do průzkumu zahrnout všechny budovy se zvláštním důrazem na majetek města (tyto budovy budou v rámci pilotních projektů uvedeny explicitně).</p>	
Hlavní aktér/gestor	Městský architekt / energetik města (nově vytvořená pozice)	
Součinnost / spolupráce	Odbor správy majetku a investic města	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	B.2	
Související pilotní projekt	Domy s byty zvláštního určení Myslbekova a F. Hrubína	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Hotová struktura hodnocení v plném rozsahu oblastí Klimaskenu vznikne do 2 let. Provedení hodnocení dle struktury výše: do 2 let 30 % budov ve vlastnictví města a jeho organizací, do 3 let všechny budovy ve vlastnictví města a jeho organizací. Návrh opatření pro jednotlivé budovy: do 3 let 10 % budov ve vlastnictví města a jeho organizací, do 4 let 50 % budov ve vlastnictví města a jeho organizací, do 6 let všechny budovy ve vlastnictví města a jeho organizací. 	

Označení a název	B.2 Nastavení energetického managementu a zřízení pozice energetického manažera	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BVP-W-1: Řízené větrání s rekuperací tepla mají pouze nově rekonstruované budovy mateřských škol. Ostatní zateplené budovy ve vlastnictví města řízené větrání nemají, a tudíž je buď při větrání okny neutralizován značný díl úspory energie zateplením anebo je vnitřní prostředí kvůli nedostatečnému větrání nehygienické.</p> <p>BVP-W-2: Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Energetický manažer pomůže popsat deficity a vytvoří podklady pro investiční pracovníky, aby mohli zadat a úpravy projekčně i realizačně řešit.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	<p>Rozšíření energetického managementu na plnohodnotnou úroveň. Bude systematicky a dlouhodobě sledovat spotřebu energií a chování vnitřního prostředí a uživatelské zkušenosti v budovách města a jeho organizací. Bude provádět investičně nenáročná opatření s cílem postupného dosahování významných úspor energie, potažmo úspor provozních nákladů a také zlepšení organizace práce. Zároveň bude hodnotit objekty z pohledu potřeby stavebních úprav a podílet se na jejich zadání.</p> <p>Postup:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit novou podobu pozice energetického manažera – definování náplně práce. Je možné činnost rozdělit mezi 2 osoby (např. zvláště provoz, dodávky energií a vlastní zdroje a zvláště sledování uživatelské zkušenosti, kvality mikroklimatu budov a hodnocení potřebnosti stavebních úprav) s pouze částí úvazku zaměřenou na energetický management nebo angažovat na část či celou činnost externistu. • Obsazení pozic/e výběrovým řízením • Jednoduchá inventura nemovitostí města a odběrných míst - energetická inventura a návrh a provedení prvních jednoduchých opatření. Energetický manažer pro veškerý majetek ve vlastnictví a správě města (budovy, zařízení, veřejné osvětlení, apod.) eviduje, kolik a jaké energie se do tohoto majetku dodává, jaká jsou odběrná místa, jak jsou nastaveny smlouvy, tarify, apod. Navrhne jednoduchá organizační opatření, směřující k výhodnějším nákupům i prvním úsporám energie (konsolidace odběrných míst, sdružený nákup, optimalizace programů/postupů řízení vytápění, větrání, svícení). • Komplexní průběžně aktualizované hodnocení nemovitostí a vytipování prioritních objektů a vhodných úspor stavebními úpravami ve spolupráci s architektem města - navazuje předchozí opatření. 	
Hlavní aktér/gestor	Vedení města Místostarosta odpovědný za oblast ŽP a majetku	
Součinnost / spolupráce	Tajemník MěÚ	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		

Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Zřízení pozice s inovovanou pracovní náplní dostatečné šíře do poloviny roku 2023, dále plnění indikátorů opatření B.1
--------------------------------	--

Označení a název	B.3 Příprava standardů zelené infrastruktury v územním plánu	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>ÚP-W-1: Územní plán ve většině ploch nechrání zeleň na soukromých pozemcích (např. koeficientem zeleně nebo koeficientem vsakovacích ploch). Dochází tak například postupně k zatláždění původně zelených vnitrobloků pro potřeby parkování nepropustnými povrchy a tím ke zhoršování efektu tepelného ostrova.</p> <p>ÚP-W-2: Územní plán požaduje umístit inženýrské sítě ve veřejných prostranstvích přednostně mimo komunikace, to znamená v nebezpečných plochách, čímž znemožňuje dosadby stromů a zasakování dešťových vod.</p> <p>ÚP-W-3: V územním plánu není ambice oddělit v zastavěném území dešťové vody a podpořit jejich vsakem zelenou infrastrukturu a tím podpořit její vitalitu a schopnost regulace mikroklimatu.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Změnou územního plánu bude potřebná ochrana vegetace (zeleně) zajištěna.</p> <p>Změnou územního plánu bude provedena změna v koncepci technické infrastruktury, která bude požadovat sdružování sítí.</p> <p>Změnou územního plánu bude provedena změna v koncepci technické infrastruktury, která podpoří budování oddílné kanalizace i ve stabilizovaném území.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby</p> <p>D1.3. Udržitelný rozvoj města</p>	
Popis	<p>Ochrana stávající vegetace v územním plánu zavedením koeficientu zeleně ve stabilizovaném území anebo doplněním principů, jakými je chráněna stávající vegetace v zastavěných plochách a ve veřejných prostranstvích. Týká se výslovně i zástavby rodinnými domy, kde dochází místy k neúměrnému zpevnění plochy zahrady</p> <p>Vytvoření prostoru pro stromy v ulicích doplněním pravidel pro uspořádání inženýrských sítí v uličním profilu v koncepci technické infrastruktury tak, aby byly maximálně sdružené. A to včetně používání multikanálů pro vedení kabelových vedení.</p> <p>Zavedení preferencí zasakování a oddílné kanalizace v koncepci technické infrastruktury.</p> <p>Konkrétní návrhy úprav odkanalizování a nových dešťových kanalizací navržené v rámci opatření A.15, které narazí na regulativy územně plánovací dokumentace či vlastnické vztahy – pokud takové návrhy budou a budou odůvodněné.</p> <p>Do územního plánu doplnit zelený prstenec okolo města, který pomůže ochlazovat město a propojí zelené klíny mezi sebou a tím podpoří jejich biodiverzitu. Bude provedeno jako změna územního plánu, případně formou celoplošné územní studie zelené infrastruktury + související změny územního plánu.</p> <p>Postup:</p> <p>Zajistit odborníka v tématu buď pro supervizi nebo jako zpracovatele změny.</p> <p>Přípravit podnět a zadání změny územního plánu + zároveň i náměty na řešení. Obsahem bude zejména: zavedení koeficientu zeleně anebo jiné ochrany vegetace i ve stabilizovaných plochách, stanovení ochrany zeleně ve veřejných prostranstvích, vytvoření pravidel pro inženýrské sítě v uličním profilu, zavedení preference zasakování srážkové vody a oddílné kanalizace pro veřejné prostranství; navrhnout výpočet koeficientu zeleně. Dále je vhodné doplnit zelenou infrastrukturu o další prvky navržené v samostatné koncepční územní studii (např. zelený prstenec kolem města) - viz samostatné opatření B.15 a další případné plochy zeleně, kde jejich realizaci brání vlastnická struktura nebo platná regulace ÚP, pokud se takové případy objeví v rámci zpracování opatření A.14.</p> <p>Dále standardní kroky procesu změny územního plánu dle platné legislativy.</p>	

Hlavní aktér/gestor	Pověřený zastupitel pro územní plán Odbor rozvoje a územního plánování (pořizovatel ÚP)
Součinnost / spolupráce	Městský architekt Odbor životního prostředí Krajinář (nově vytvořená externí pozice)
Priorita	0
Souvislost s dalšími opatřeními	A.14, A.15, B.15
Související pilotní projekt	-
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Schválení zadání / podnětu se zkráceným postupem zastupitelstvem města do poloviny roku 2023, dokončená změna do konce roku 2025

Označení a název	B.4 Podpora dostupnosti zdravotnických zařízení a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb veřejnou dopravou	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	ŽS-T-1: Vyšší citlivost obyvatelstva na změnu klimatu ve městě v důsledku nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace).	Realizace opatření sníží expozici zranitelných skupin rizikovým faktorům
	D-W-1: Nové typové zastávky MAD neposkytují možnost čekat ve stínu.	Realizace opatření přispěje k adaptaci systému MAD
	D-W-2: Přestup mezi linkami MHD a meziměstskými a dálkovými autobusovými linkami v centru je nepohodlný, dlouhý a bariérový.	Realizace může přispět i k lepšímu organizačnímu propojení MHD.
	D-W-5: MHD (MAD) Atraktivitu MHD (MAD) negativně ovlivňují nepravidelné frekvence spojů, nevhodného poměru čekací a cestovní doby a špatné integrace MAD a ostatních forem dopravy.	Realizace může přispět k vyššímu využívání MHD.
Vazba na sektor dle SPRM	A 2.1 Aktivní sledování a predikce demografického vývoje a realizace adekvátní reakce města (veřejné služby, školství) A 2.5 Vybudovat a rekonstruovat sociální bydlení A 2.6 Vybudovat chráněné bydlení C 2.2 Zajistit efektivní dopravní dostupnost a obslužnost v souladu s koncepcí "Doprava v klidu"	
Popis	<p>Bude provedena analýza časové dostupnosti významných zařízení poskytujících sociální a zdravotní péči prostřednictvím MHD (MAD), a to zejména z oblastí obývaných ve větší míře vyšší věkovou skupinou 65+. Analýza bude zpracována na základě dat z RÚIAN a centrální evidence obyvatel, resp. ROB.</p> <p>V případě zařízení poskytujících ambulantní zdravotní péči jsou maximální hodnoty časové dostupnosti stanoveny nařízením vlády č. 307/2012 Sb.</p> <p>Bude posouzeno vzájemné propojení jednotlivých zařízení linkami MHD, a také jejich propojení s meziměstskými spoji. Zastávky, které jsou klíčové pro tato spojení, musí být dostatečně chráněny před přímým sluncem a musí být zajištěna jejich dobrá fyzická dostupnost od těchto zařízení.</p> <p>Příklady zastávek městské hromadné dopravy a vyhodnocení jejich zranitelnosti lze nalézt například v materiálu hl. m. Prahy: https://adaptacepraha.cz/wp-content/uploads/2020/04/IPR-Prague-Zprava.pdf případně v Katalogu adaptačních opatření pro Brno (3.7 Stínění zastávek veřejné dopravy- hlavní nádraží) - https://www.lifetreecheck.eu/getattachment/c3688a57-a8eb-4925-ada7-47f1ef66c675/attachment%22. V uvedených příkladech jde o finančně náročné úpravy zastávek.</p> <p>Cílem opatření je provést takové úpravy, aby cestování z domova do uvedených zařízení bylo co možná nejpohodlnější. Na linkách zabezpečujících spojení do zdravotnických a zařízení a zařízení soc. péče musí být zajištěna přeprava vozy, ve kterých je zaručeno udržování maximální teploty na stanovené úrovni..</p> <p>V rámci opatření bude řešena dopravní dostupnost pro klienty Domova Koutkova v rámci zlepšování dostupnosti MAD v částech Podklášteří a Týn. Dostupnost dále bude posílena i pro vyšší věkové kategorie obyvatel čtvrti Na Kopcích. Opatření dále vyžaduje vytvoření podrobného seznamu dotčených míst a lokalit s vyšší koncentrací osob ze zranitelných skupin.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb Odbor sociálních věcí	
Součinnost / spolupráce	Provozovatelé zařízení poskytujících sociální péči, provozovatel MHD	
Priorita	1	

Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	-
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Časová dostupnost zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní péči prostřednictvím MAD bude v souladu s platnými standardy.• Všechny linky MAD zajišťující spojení s nemocnicí, poliklinikami a zařízeními pro sociální péči budou vybaveny klimatizací.• Všechny zastávky v lokalitách obývaných ve zvýšené míře seniory nabídnou možnost čekání ve stínu.

Označení a název	B.5 Iniciační metodického postupu Ministerstva kultury České republiky pro oblast adaptace památek	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>CR-W-1: Strategický dokument města pro oblast cestovního ruchu nezohledňuje problematiku dopadů změny klimatu na tuto oblast. Krajský strategický dokument pro tuto oblast zmiňuje vliv změny klimatu jen zcela okrajově.</p> <p>CR-W-3: Kulturním a historickým památkám hrozí zvýšené riziko poškození díky změně teplotního režimu, změně vlhkosti a zvýšení četnosti přívalových dešťů, což povede k zrychlení zvětrávacích a degračních procesů.</p>	Jak opatření reaguje
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa B: Podnikání a zaměstnanost, Strategický cíl B2: Zvyšovat ekonomickou efektivitu CR, Opatření B2.1 Zajistit koncepční řízení cestovního ruchu a jeho marketing</p>	
Popis	<p>Realizaci adaptačních opatření v oblasti památek a památkové zóny často brání konflikt se zájmy a pravidly památkové péče. Cílem je vytvoření metodického pokynu Ministerstva kultury či Národního památkového ústavu, který by reflektoval potřeby památkové péče v době měnícího se klimatu (např. nutnost stínění, odolnější veřejné zeleně, ochranu památek před změnou klimatu), atp.). Role města je iniciační, ale gesce je mimo působnost města – na Ministerstvu kultury a z odborného pohledu v rámci Národního památkového ústavu.</p> <p>Realizace opatření spočívá v:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Propojení města Třebíče s ostatními aktéry (města, odborné instituce, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska), které mají zájem problematiku řešit 2) Oslovení Ministerstva kultury s žádostí o zpracování Pokynu, součinnost 3) Využití Pokynu v praxi památkové péče ve městě Třebíč 	
Hlavní aktér/gestor	Místostarosta města odpovědný za památkovou péči	
Součinnost / spolupráce	<p>Ministerstvo kultury ČR</p> <p>Národní památkový ústav</p> <p>Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska</p>	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	Podmiňuje realizaci adaptačních opatření v městské památkové zóně a v rámci památek ve městě.	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Existence metodického pokynu (ano/ne) • Využití v památkové praxi v Třebíči (realizace konkrétních adaptačních opatření v památkové péči v Třebíči) (ano/ne) 	

Označení a název	B.6 Zpracování standardů pro konstrukce pro dopravní stavby a veřejná prostranství	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	BVP-W-3: V centru města je výrazný tepelný ostrov města kvůli vysoké míře zastavěnosti, zpevněných povrchů a malému množství zeleně, která by mohla zajistit stínění a ochlazování veřejných prostranství. Vzhledem k památkové ochraně a jejímu soudobému pojetí není možné výrazněji rozšířit vegetaci v památkové zóně a tím je limitováno stínění a ochlazování veřejných prostranství.	Standardy pomohou v drobných a rutinních projektech a úpravách zahrnout předcházení efektu tepelného ostrova.
	D-W-4: Stav povrchů a stínění mnoha parkovišť vede k nehostinnému mikroklimatu a posiluje efekt tepelného ostrova - např. Komenského náměstí - nezastíněná zpevněná plocha bez jakéhokoliv vsaku i výparu.	
	BVP-W-7: Uspořádání inženýrských sítí ve většině veřejných prostranství neumožňuje doplnění stromů a stav se stále zhoršuje.	
	D-W-1: Nové typové zastávky MHD neposkytují možnost čekat ve stínu = lavička pro čekání není zastíněná (na rozdíl od některých starších atypických).	Standardy budou definovat parametry pro typový mobiliář a to i z pohledu adaptace na změnu klimatu.
	D-W-3: Ani zcela nově upravené zastávky MHD nevyužívají stavebně-technická řešení umožňující lepší adaptaci na změnu klimatu (např. nakládání se srážkovou vodou zasakováním).	
	V-W-1: Převažuje málo řešené nebo špatně řešené hospodaření se srážkovými vodami (Budovy i veřejná prostranství) zanášení rybníků, v řadě případů jejich horší technický stav.	Standardy budou řešit parametry konstrukcí důležité pro zasakování vody a uplatnění zelené infrastruktury.
	V-W-5: Kapacita kanalizační sítě v případě přívalových dešťů je malá.	
	IČ-W-1: Investice ve veřejných prostranstvích připravují, realizují a dozorují 3 rozdílné odbory s různými důrazy. Nejsou přitom sdílené standardy a postupy pro standardy projekce a dozorování staveb. Problém zejména u realizace zeleně a modrozelené infrastruktury u některých projektů - nejsou ohlídány dostatečné prokořenitelné prostory, řešení vsaku a ochrana výsadeb.	Standardy zajistí, že projekty realizované samostatnými odbory budou integrovat i témata, pro která nemá dotýčný odbor odbornost
Vazba na sektor dle SPRM	A4.4. Revitalizace veřejných prostranství A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	Projekt vytvoří manuál pro používání skladeb, materiálů, mobiliáře včetně přístřešků zastávek MHD a technických specifikací výsadby stromů včetně prokořenitelného prostoru. Využije přitom platné osvědčené standardy - zejména AOPK. Manuál bude užitečný jak pro zadávání projektů revitalizací, tak zejména pro úpravy ulic a menších prostranství v rámci oprav bez nutnosti projektu a povolovacích řízení. Lze využít zkušenosti z aktuálně zadávaného dokumentu Jihlavy a dokončeného manuálu zelené infrastruktury Prahy. Manuál může zpracovat architekt města spolu s městským krajinářem (viz samostatné opatření) s externím recenzováním anebo může být zadán externě. Součástí manuálu bude i jak požadavky na materiály formulovat při zadávání veřejných zakázek při výběru projektanta i při výběru zhotovitele.	

	<p>Při zadávání je možno využít zkušenosti Jihlavy, kde manuál nyní vzniká, anebo jihlavský manuál adaptovat pro Třebíč.</p> <p>Postup:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozhodnutí, zda zadávat k externímu zpracování nebo nechat zpracovat městského architekta s městským krajinářem • Vytvoření zadání (a případně zadávací dokumentace). • Zpracování.
Hlavní aktér/gestor	<p>Městský architekt Odbor rozvoje a územního plánování</p>
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor životního prostředí Odbor správy majetku a investic města Odbor dopravy a komunálních služeb + ostatní odbory formou připomínkování</p>
Priorita	0
Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Zadání zpracování standardů do poloviny roku 2023 • Dokončené standardy do konce roku 2024

Označení a název	B.7 Adaptace zastávek veřejné dopravy a souvisejícího vybavení	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>D-W-1: Nové typové zastávky MHD neposkytují možnost čekat ve stínu, lavička pro čekání není zastíněná.</p> <p>D-W-3: Ani zcela nově upravené zastávky MHD nevyužívají stavebně-technická řešení umožňující lepší adaptaci na změnu klimatu (např. nakládání se srážkovou vodou zasakováním).</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Realizace opatření povede k postupnému zlepšení podmínek pro cestující MHD</p> <p>Zastávky MHD budou využity pro sekundární funkce přispívající k adaptaci.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A 4.1 Podporovat ekologicky šetrnou dopravu</p> <p>C 2.4 Realizovat výstavbu a opravy dopravní infrastruktury</p>	
Popis	<p>Opatření spočívá v doplnění existujícího / zpracování nového pasportu zastávek veřejné dopravy se zohledněním parametrů ochrany před sluncem včetně zastínění míst k sezení, ochrany před větrem a deštěm vč. odražené vody, využití srážkové vody ze střech a případně dalších vlastností a vybavení zlepšující adaptaci na změnu klimatu.</p> <p>Následně budou určena prioritní místa, která vyžadují úpravy, a to zejména zastávky v centru, zastávky využívané ve zvýšené míře zranitelnými skupinami osob (děti, senioři), zastávky u zdravotnických zařízení, kde musí být zajištěn dostatečný prostor pro sezení v zastíněné části. Konkrétně lze jmenovat zastávky u polikliniky Vltavinská. Tam, kde u nových přístřešků chybí bočnice proti dešti, bude aplikováno vhodné řešení (např. U Kotelny, Nová, Kosmákova, Hrotovická, přestupní terminál). Adaptace zastávek bude doprovázena postupnými bezbariérovými úpravami tam, kde je to zapotřebí (úpravy parkovacích zálivů, nástupních hran, obrubníků).</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí Vodohospodář města	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	Nákup všech nových přístřešků umožňujících zastínění a ochranu před větrem a deštěm pro lavičku k sezení od roku 2022; postupná výměna stávajících nevhodných přístřešků: do 15 let	

Označení a název	B.8 Zajištění kvalitativních provozně-technických parametrů veřejné dopravy důležitých pro adaptaci na změnu klimatu	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	D-S-5: Vozový park je moderní a většina vozů je vybavena klimatizací. Vozy i zastávky jsou řešeny bezbariérově.	Opatření usiluje o obnovu/udržení příznivého stavu a o další zlepšování standardů dopravy.
	ŽS-T-1: Vyšší citlivost obyvatelstva na změnu klimatu ve městě v důsledku nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace).	Nastavení odpovídajících standardů zajistí ochranu zranitelných skupin při cestování.
	ŽS-T-3: Centrum města se stane "špatnou adresou", protože nebude možné realizovat ochranu před přehříváním v památkové zóně. Anebo dojde k přeměně centra na turistický skanzen téměř bez obyvatel.	Adaptovaná veřejná dopravalepší podmínky pro život v kompaktním městě.
Vazba na sektor dle SPRM	A 4.1 Podporovat ekologicky šetrnou dopravu	
Popis	<p>V zadávací dokumentaci pro veřejnou zakázku k zajištění MAD ve městě od roku 2025 bude uveden požadavek k udržování maximální teploty na stanovené úrovni a budou stanoveny podmínky jejího provozu, které musí provozovatel vozidel dodržet. Tato podmínka může být formulována např. takto „Vozidlo musí být vybaveno funkční klimatizací prostoru pro cestující. Klimatizace musí být v provozu při venkovní teplotě nad 22°C a udržovat teplotu ve vozidle o 1 – 6°C nižší, než je teplota venkovní, avšak vnitřní teplota při spuštěné klimatizaci by neměla klesnout pod 20°C. Vozidlo musí být vybaveno teplotním čidlem monitorujícím aktuální teplotu v prostoru pro cestující umístěné na relevantním referenčním místě.“². Tato podmínka může být rovněž součástí širšího souboru provozně technických standardů MAD, který by nadále sloužil jako podklad pro další smluvní období a opíral by se o moderní trendy ve veřejné dopravě a doporučení oborových norem. Vytvoření těchto standardů předpokládá i platná Koncepce mobility a dopravní obslužnosti města Třebíče (kap. 15.3.3).</p> <p>Po dobu platnosti stávající smlouvy se společností TRADO-MAD (2017-2024), která neobsahuje požadavek na zajištění udržování maximální teploty ve vozidle, je doporučeno pouze jednání s dopravcem o podmínkách zajištění tohoto vybavení alespoň na vybraných linkách (více vytížené páteřní spoje, spoje zajišťující ve zvýšené míře přepravu dětí a seniorů).</p>	
Hlavní aktér/gestor	Vedení města Odbor dopravy a komunálních služeb	
Součinnost / spolupráce		
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	Jsou zpracovány požadavky formou technické metodiky a tyto požadavky jsou akceptovány dopravcem v rámci smlouvy o provozování veřejné dopravy	

² Příklad převzat z Provozně-technických standardů MHD města Valašské Meziříčí.

Označení a název	B.9 Podpora adaptace průmyslových zón na změnu klimatu	
Vazba na SWOT	Citace SWOT IČ-W-1: Investice ve veřejných prostranstvích připravují, realizují a dozorují 3 rozdílné odbory s různými důrazy. Nejsou přitom sdílené standardy a postupy pro standardy projekce a dozorování staveb. Problém zejména u realizace zeleně a modrozelené infrastruktury u některých projektů - nejsou ohlédány dostatečné prokořenitelné prostory, řešení vsaku a ochrana výsadeb.	Jak opatření reaguje Opatření implementuje nová adaptační opatření zejména do fáze projektové přípravy nových a modernizace stávajících průmyslových zón.
Vazba na sektor dle SPRM	Prioritní osa B, Strategický cíl B1: Zlepšovat podmínky pro rozvoj podnikání a vznik nových pracovních míst. B1.2 Realizace průmyslových zón.	
Popis	Cílem je proaktivní role města (komunikace, podpora, fundraising) směrem k provozovatelům průmyslových zón ve městě a firmám zde sídlícím - ve smyslu vhodných adaptačních opatření. Konkrétně se jedná o následující opatření: <ul style="list-style-type: none"> • Propustné a polopropustné povrchy (parkoviště a okolí průmyslových a skladových budov). • Jímání dešťové vody, akumulární nádrže, zasakování. • Využití dešťové vody pro zavlažování či splachování (recyklace šedé vody). • Zelené střechy a fasády. • Stínící a chladící zeleň. • Mokřadní střechy a fasády (vzor areál LIKO-Noe, Slavkov u Brna.) • Podpora biodiverzity v rámci průmyslových zón (vhodné prostředí a útočiště pro hmyz, ptáky, rostliny či houby, dřeviny, keře a malé savce) • Vodní plochy, jezírka, mokřady, kořenové čistírny. • Využití recyklovaných materiálů (např. betonový recyklát) a materiálů z místa. • Ná vaznost průmyslových zón na pěší, cyklistickou a veřejnou dopravu. Omezení počtu parkovacích míst. • Zastínění parkovacích ploch FV panely či přístřešky se zelenými střechami. 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor rozvoje a územního plánování	
Součinnost / spolupráce	Odbor kanceláře vedení města, Odbor správy majetku a investic města	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními		
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Plocha průmyslových zón (m²) s realizovanými opatřeními na změnu klimatu 	

Označení a název	B.10 Osvěta v oblasti ochrany obyvatel a implementace klimatických rizik do krizového plánu	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>MO-W-1: Obyvatelům není znám krizový plán v případě mimořádných událostí (výpadky energií a dodávek vody a potravin, havárie velkého rozsahu, apod.)</p> <p>ŽS-T-1: Vyšší citlivost obyvatelstva na změnu klimatu ve městě v důsledku nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace).</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření přináší základní informovanost u nejzranitelnějších skupin a rozšiřuje rizika v KP o dopady změny klimatu.</p> <p>Opatření doplňuje do KP rizika související se změnou klimatu s mimořádným dopadem na zranitelné skupiny.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Předmětem opatření je jednak osvěta obyvatel v oblasti krizového řízení a zapracování dalších zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu do Krizového plánu ORP Třebíč.</p> <p>Osvětu v oblasti KŘ je zapotřebí provádět primárně u nejvíce zranitelných skupin a provozovatelů zařízení pro tyto klienty. V rámci realizace opatření bude uskutečněno alespoň jedno pracovní setkání k této tématice a ideálně také jedno setkání pro širší veřejnost.</p> <p>Pokud jde o zapracování rizik, jedná se zejména o rizika extrémního dlouhodobého sucha a případně dlouhodobých vln veder, které nyní nejsou součástí KP. Toto riziko by mělo být kompenzováno opatřením v oblasti krizové dodávky pitné vody a zajištění ochrany zranitelných skupin. Úvodem k realizaci opatření bude konzultace se zpracovatelem KP ORP Třebíč a doporučení zapracování těchto rizik do analýzy ohrožení. K tomu lze využít i expoziční analýzu v analytické části této strategie. Město toto opatření považuje za prioritu střední naléhavosti.</p>	
Popis	Úsek krizového řízení a obrany	
Hlavní aktér/gestor	Komise Zdravého města Třebíč Provozovatelé zařízení pro pobytovou sociální péči a dalších specifických zařízení pro zranitelné skupiny	
Součinnost / spolupráce		
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • O postupech v případě mimořádných situací a krizovém plánu jsou informováni všichni provozovatelé zařízení pro zranitelné skupiny (sociální péče, zdravotní péče, školy) • V KP ORP Třebíč je zapracováno riziko extrémního sucha a veder 	

Označení a název	B.11 Průběžný a trvalý monitoring evidovaných starých ekologických zátěží	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>MO-S-3: Kontaminované lokality ve městě nejsou téměř vůbec ohroženy povodní.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>V současné době není ohrožení SEZ povodněmi či sesuvy významné, ale může k němu dojít např. v důsledku rozsáhlejší stavební činnosti a změn reliéfu.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Průřezově Strategický cíl A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí</p> <p>D 1.3 Udržitelný rozvoj města</p>	
Popis	<p>Město bude trvale monitorovat stav starých ekologických zátěží (kontaminovaných míst) a v případě aktualizace analýzy dopadu změny klimatu na město bude vyžadovat posouzení ohrožení kontaminovaných míst zejména povodněmi vč. přívalových dešťů, svahovými nestabilitami (které mohou v důsledku změny klimatu představovat vyšší riziko) a extrémními jevy jako je extrémní vítr a požáry.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce		
Priorita	3	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Existuje seznam monitorovaných lokalit, který je v pravidelném intervalu aktualizován místním šetřením. • Při aktualizaci adaptační strategie je posouzeno ohrožení lokalit. 	

Označení a název	B.12 Naplánování alternativních dopravních scénářů pro mimořádné události	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>V-W-5: Kapacita kanalizační sítě v případě přívalových dešťů je malá.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>V současné době není míra ohrožení velká, ale riziko existuje. Opatření řeší zachování mobility obyvatel při záplavě.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>C 2.2 Zajistit efektivní dopravní dostupnost a obslužnost</p> <p>A 4.1 Podporovat ekologicky šetrnou dopravu</p>	
Popis	<p>Část klíčové dopravní infrastruktury (stavby a komunikace) je ve střetu se záplavovým územím říční povodně, případně připadá v úvahu sekundární ohrožení záplavami z kanalizace uzavřené klapkami proti zpětnému vzduší ze strany recipientu. Předmětem opatření je vytvoření alternativních dopravních scénářů pro případ zaplavení vybraných kritických bodů dopravní infrastruktury řekou Jihlavou. Tyto scénáře musí zahrnovat objízdné trasy pro MAD i IAD a zásobování v zájmu udržení dostupnosti základních služeb a zejména zdravotnických zařízení.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb	
Součinnost / spolupráce	<p>Úsek krizového řízení a obrany</p> <p>Provozovatel MAD</p> <p>Policie ČR</p> <p>Městská policie Třebíč</p>	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Je zpracován scénář alternativních dopravních tras v případě velkých záplav způsobených řekou Jihlavou. 	

Označení a název	B.13 Aplikace ICT/IoT řešení pro adaptaci a prevenci ohrožení obyvatel a životního prostředí	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	MO-W-1: Obyvatelům není znám krizový plán v případě mimořádných událostí (výpadky energií a dodávek vody a potravin, havárie velkého rozsahu, apod.).	Data poskytovaná přímo ze senzorů mohou sloužit k orientaci v nestandardních situacích. Některé problémy mohou být do budoucna řešeny automaticky.
	MO-W-2: Ve městě není plošně využíván varovný systém založený na přímé komunikaci s registrovanými uživateli (např. SMS).	Opatření počítá se sdílením dat on-line.
	TI-O-2: Usnadnění mapování a získávání dat o území v důsledku využití moderních technologií.	Opatření rozvíjí tuto příležitost.
	TI-O-3: Systémy automatizace, telematika, inteligentního řízení dopravy, monitoringu závažných dopadů a událostí mohou výrazně přispět adaptaci v oblasti ochrany obyvatel.	Opatření rozvíjí tuto příležitost.
Vazba na sektor dle SPRM	C 1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu D 1.1 Podporovat principy otevřenosti a zapojení občanů do procesu řízení města D 2.2 Komunikační strategie města	
Popis	<p>Toto opatření představuje komplex kroků zavádějících do řízení a adaptace města prvky informačních a komunikačních technologií, měření prostředí pomocí senzorů a „IoT“, tedy internetového propojení a ovládání nejrůznějších zařízení. Nasazení těchto technologií je v krátkodobém až střednědobém horizontu účelné v těchto bodech:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sledování hladiny místních toků a varování před povodní • Sledování extrémních meteorologických jevů a varování před nimi (mráz, ledovka, vítr) • Sledování stavu zeleně a upozornění na vhodné/nutné zásahy • Sledování dopravní intenzity ve vybraných profilech • Sledování stavu ovzduší na vybraných měřicích bodech • Monitoring půdního sucha • Monitoring efektu městského tepelného ostrova <p>Opatření umožní postupně implementovat měření parametrů prostředí a rizikových faktorů souvisejících s klimatem a poskytovat průběžně data, informace a varování občanům prostřednictvím komunikačních technologií.</p> <p>Jednotlivá zařízení je možné zapůjčit, pronajmout včetně služeb údržby a souvisejícího software. Opatření představuje celou novou kapitolu dosud málo ověřených postupů (ve městech ČR), které ale budou nutně nabývat na významu.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí Odbor vnitřní správy (Oddělení informatiky)	
Součinnost / spolupráce	Odbor dopravy a komunálních služeb Odbor kanceláře vedení města	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	

Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Je zpracován záměr projektu / standard pro inteligentní sítě městských senzorů.• Jsou instalovány konkrétní senzory a zpracována aplikační část sítě.• Město sleduje stanovené jevy v reálném čase a zpřístupňuje všechna data veřejnosti na otevřeném principu.
--------------------------------	--

Označení a název	B.14 Vytvoření pasportu zeleně města	
Vazba na SWOT	Citace SWOT Z-W-2: Není aktuální koncepční dokument, který by umožnil systematicky sledovat stav a vhodnost využitých dřevin a sloužil jako podklad pro plánování jejich obnovy.	Jak opatření reaguje Vytvoření uceleného pasportu zeleně města v digitální podobě, který bude snadno aktualizovatelný.
	Z-W-5: Stromy v parcích jsou ve fázi stárnoucích jedinců, nejsou zajištěny jejich nástupci (nové výsadby).	Vytvořením pasportu vznikne přehled věkových fází dřevin, bude jednodušší reagovat náhradními výsadbami na ohrožení rozpadem parků vlivem velkého zastoupení dřevin ve fázi stárnoucího jedince.
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí, prioritní osa C – Veřejná infrastruktura - C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě)	
Popis	Město má v současnosti na některé plochy zeleně vytvořené pasporty, které ale nejsou vždy digitalizované a jsou do značné míry neaktuální. Opatření má za cíl aktualizovat pasport zeleně – vytvořit nové pasporty – které by byly v digitální podobě. Tím by se do značné míry usnadnila práce s nimi. Výraznou výhodou by byla aktualizovatelnost a zároveň komplexní přehled o zeleni v rámci celého města, čímž by bylo usnadněno sledování problematických míst stran vitality dřevin. Pasport zeleně bude obsahovat přehledný, ucelený a věcný výklad o evidenci jednotlivých prvků. Jeho prostřednictvím bude plánována běžná údržba zeleně. Vhodné je vytvoření komplexního dokumentu, který by (kromě prvků zeleně - stromy, stromořadí, živé ploty, keře, trávničky, záhony, apod.) implementoval i inventarizaci dřevin a návrh údržby - tím lze efektivně spočítat náklady na údržbu zeleně.	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Firmy zajišťující údržbu zeleně / městský krajinář (nově vytvořená externí pozice) Externí dodavatel	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	Generel zeleně	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Podíl ploch zeleně ve veřejném vlastnictví v pasportu zpracovaných z celkové rozlohy Aktualizace pasportu zeleně bude probíhat s ohledem na rozsah změn v pasportu zeleně 	

Označení a název	B.15 Vytvoření generelu zeleně města	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>Z-W-3: Není vypracován generel zeleně, který by umožnil nastavit dlouhodobý plán adaptace výsadeb na změnu klimatu postupnou obměnou dřevin a jejich pěstebních podmínek.</p> <p>EX-T-1: Ohrožení lesoparků a dřevin v sídle a snížení jejich efektu na snižování teploty a zvyšování vlhkosti mikroklimatu města v důsledku pokračující změny klimatu, kde míra a rychlost změny povede ke zhoršování zdravotního stavu zejména jehličnatých stromů.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Vytvořením generelu budou nastaveny principy udržitelnosti výsadeb (stávajících i nových). „Kuchařka“ s jednotlivými postupy, které vedou k adaptaci městské zeleně na změnu klimatu.</p> <p>Vznik manuálu, jak zacházet se současnými porosty, tak, aby byly plochy zeleně dlouhodobě zachovány a došlo k jejich adaptaci na změnu klimatu.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí, prioritní osa C – Veřejná infrastruktura - C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě)	
Popis	<p>Vytvoření ucelené studie, koncepčního materiálu, který nadefinuje cílové charakteristiky a principy realizace a údržby pro jednotlivé plochy městské zeleně ve veřejných prostranstvích a areálech. Bude v něm zpracováno zejména následující:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady ochrany stávající vegetace • Priority a zásady rozvoje stávající zeleně vzhledem k posunu vegetačních stupňů. • Priority a zásady rozvoje systému zeleně pro dosažení lepší propojenosti systému, lepších vazeb na ekologicky hodnotnou zeleň ve volné krajině pro doplnění zelené infrastruktury do pobytových veřejných prostranství a k hlavním pěším trasám městem. • Vhodné prostory a zásady pro náhradní výsadbu (v případech, kdy ji nelze v plném rozsahu realizovat v ploše záměru) a kompenzační opatření za zásahy do systému zeleně způsobené dopravní a technickou infrastrukturou a přerušením zelených klínů v minulosti. • Zásady údržby pro jednotlivé plochy zeleně vzhledem ke změnám v managementu péče o zeleň. <p>Pro jednodušší práci s materiálem je vhodné jej navázat na pasport zeleně.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	Městský krajinář (nově vytvořená externí pozice) Odbor rozvoje a územního plánování Firma zajišťující údržbu zeleně Externí dodavatel	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	

Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none">• Existující a digitalizovaný seznam lokalit, pro které byl vytvořen generel zeleně. Pro lepší použitelnost je propojen s pasportem zeleně. Dochází k pravidelné aktualizaci dat.
--------------------------------	---

Označení a název	B.16 Zpracování studie odtokových poměrů a postupů přírodě blízkého hospodaření se srážkovými vodami	
Vazba na SWOT	Citace SWOT V-W-1: Převažuje málo řešené nebo špatně řešené hospodaření se srážkovými vodami (týká se budov i veřejných prostranství). V-W-6: Kapacita kanalizační sítě v případě přívalových dešťů je malá.	Jak opatření reaguje Zprostředkování a aplikace nejnovějších poznatků ve vodním hospodářství na území města při zavádění principů modro-zelené infrastruktury.
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě)	
Popis	<p>Opatření zahrnuje zpracování koncepčních dokumentů, které budou odborným podkladem pro identifikaci a přípravu konkrétních projektů na potřebných lokalitách, s účelem zlepšit hospodaření se srážkovou vodou v zastavěném území a zmírnit dopady povodní při přívalových deštích na území města.</p> <p>Součástí opatření jsou následující aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování studie odtokových poměrů a její průběžná aktualizace – podklad pro analýzu odtokových poměrů vybraných vodních toků včetně návrhů možných protipovodňových opatření v oblastech s potenciálním povodňovým rizikem a v rizikových územích při přívalových srážkách, včetně možností přírodě blízkých opatření, • Studie hospodaření se srážkovými vodami – ukazuje rámec, zásady a typové příklady využití modro-zelené infrastruktury v zastavěné části města. Studie obsahuje podkladové informace k efektivní podpoře, osvětě odborné i široké veřejnosti k realizaci: <ul style="list-style-type: none"> - stávající legislativní rámec - principy modro-zelené infrastruktury - způsoby a metody řešení objektů a opatření při hospodaření se srážkovými vodami - příklady řešení pro různé situace (zastavěné území, rozvojové plochy ...) • postupy a nástroje implementace (v obou studiích) • financování projektů 	
Hlavní aktér/gestor	Odbor dopravy a komunálních služeb Vodohospodář města (nově vytvořená externí pozice)	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí Odbor rozvoje a územního plánování Externí spolupráce	
Priorita	3	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	Je zpracovaná studie odtokových poměrů. Město pracuje s jejími zjištěními a výstupy pro přípravu konkrétních opatření a zahrnuje je i do souvisejících investičních projektů.	

Označení a název	B.17 Prevence zrychleného odtoku srážkových vod z krajiny	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>V-W-2: Stav zemědělské krajiny vede k zanášení rybníků, v řadě případů je problémem také jejich horší technický stav.</p> <p>V-W-3: Na přítocích Jihlavy chybí poldery a retenční nádrže zaměřené primárně na zpomalení odtoku vody z krajiny, případně zachycení sedimentů.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Zadržení srážkové vody co nejbližší místu, kde spadnou, snižuje riziko poškození zemědělské půdy, vodních toků a nádrží erozí, splaveninami, ale i škod v zastavěném území v důsledku přívalových dešťů</p> <p>Zadržení srážkové vody co nejbližší místu, kde spadnou, snižuje riziko poškození zemědělské půdy, vodních toků a nádrží erozí, splaveninami, ale i škod v zastavěném území v důsledku přívalových dešťů</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Opatření spočívá ve vyhodnocení současného stavu a návrhu možností specifických opatření v lokalitách zasažených zrychleným odtokem srážkových vod, nebo při přívalových deštích v tomto směru zranitelných vzhledem ke konfiguraci terénu a/nebo intenzivnímu zemědělskému hospodaření.</p> <p>Příkladem možných opatření jsou přednádrže na splaveniny, tůně a zatravnění nad rybníky v údolní nivě, opravy rybníků ve vlastnictví města, revitalizace vodních toků a prvků (např. odtrubnění Týnského potoka či tůň Rafaelova).</p> <p>V rámci přípravy a realizace nových opatření v krajině je potřebné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapovat majetkoprávní poměry, vyznačit vhodná místa pro opatření (poldery a další ochranné prvky). • komunikovat s nájemci a vlastníky pozemků; pokud nutno, zajistit odkupy potřebných pozemků. • zapojit městského vodohospodáře, připravit konkrétní realizační projekty. 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor rozvoje a územního plánování</p> <p>Vodohospodář města</p> <p>Odbor správy majetku a investic města</p>	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	Zlepšení systému odvádění splaškových a dešťových vod v zastavěném území	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracována analýza (ano/ne) • Návrh konkrétních lokalit a řešení (počet konkrétních opatření) 	

Označení a název	B.18 Biologický monitoring parků
Vazba na SWOT	Citace SWOT Jak opatření reaguje BI-S-1: Na řadě lokalit v centru a jeho těsné blízkosti se vyskytují přírodní resp. přírodě blízká společenstva s předpokládanou vysokou mírou biodiverzity.
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí
Popis	Parky jsou z biologického hlediska cenným biotopem pro všechny sledované skupiny živočichů – netopýry, ptáky a hmyz. Jedná se o vlajkové druhy, které svědčí o mnohem širší biologické rozmanitosti. Je nezbytné ve všech významných městských parcích provést biologický monitoring a na jeho základě přijmout opatření na ochranu biodiverzity. Zadat studii monitoringu významných skupin živočišných a rostlinných druhů. Jejím výstupem by měla být základní doporučení managementu. Implementovat doporučení studie do hospodářských, údržbových a pěstebních plánů parků.
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí
Součinnost / spolupráce	Agentura ochrany přírody a krajiny
Priorita	3
Souvislost s dalšími opatřeními	–
Související pilotní projekt	–
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zmapovaných parků • Podíl zmapovaných parků z celkového počtu parků

Označení a název	B.19 Změny v hospodaření na zemědělské půdě obnovou pachtovních smluv	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>ZE-W-2: Vysoká eroze v některých lokalitách vede ke ztrátám půdy, snižování úrodnosti a zanášení vodních toků / nádrží splaveninami.</p> <p>ZE-W-4: Minimální rozsah živočišné výroby na území města nevytváří předpoklady pro optimální doplňování organické hmoty do půdy také statkovými hnojivy.</p> <p>ZE-S-3: Město Třebíč je vlastníkem poměrně rozsáhlých ploch zemědělské půdy.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Vyhodnocení současné podoby pachtovních smluv na zemědělských pozemcích města a jejich vhodné úpravy umožní udržitelnější hospodaření s půdou a zachování její úrodnosti i podporu mimoprodukčních funkcí krajiny na ZPF.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Město Třebíč je vlastníkem zemědělské půdy a mělo by hospodařící subjekty zavazovat k zásadám správné zemědělské praxe. Pro možnost v širším (plošném) rozsahu ovlivňovat stav zemědělské krajiny kolem města je potřebné provést revizi současného stavu obsahového nastavení pachtovních smluv pro pozemky, které město pronajímá. Minimálním základem je jejich posouzení v kontextu potřebné aktualizace ve vztahu k nově přijatým zákonům a nařízením a pokud možno i dalším obecným doporučením, které vycházejí z činnosti Ministerstva zemědělství.</p> <p>Upravení smluv se zemědělci nad rámec zákonných požadavků může zahrnovat např. vhodnější osevnické postupy (střídání plodin, využití meziplodin ad.), zřízení mezí na svažitých lokalitách, zákaz používání pesticidů, podporu hnojení organickými hnojivy, a šířeji postupy hospodaření podporující zvyšování obsahu organické hmoty v půdě.</p> <p>Pachtovní smlouvu je možné doplnit o vybrané zásady a požadavky podle zásad udržitelného hospodaření s půdou. Je možné využít např. postupu podle metodiky vydané Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy, v.v.i. (Vopravil a kolektiv, 2016: Metodika půdního průzkumu zemědělských pozemků určená pro pachtovní smlouvy).</p> <p>Jednou z možností posouzení naplnění požadavků na zodpovědnou péči o půdu je provedení terénního pedologického průzkumu před uzavřením (nového) pachtu. Při opakování průzkumu by se neměl stav půdy zásadně zhoršit. V případě významného zhoršení dochází ke snížení hodnoty pozemku, což může být ošetřeno finanční kompenzací ve smlouvě. Naopak zlepšení stavu půdy před ukončením pachtovní smlouvy (prakticky jde o uchování hodnoty nebo i zhodnocení pozemku) se může odrazit na výši pachtovného v dalším období, nebo pokud dojde k ukončení smlouvy, finanční kompenzací pro pachtýře.</p> <p>Uvedené možnosti a příklady vycházejí z postupů či záměrů jiných samospráv. Proto, pokud město bude mít zájem měnit podmínky pachtu, je potřebné jejich odborné obsahové vyhodnocení a také právní konzultace, jelikož situace a nastavení současných pachtovních smluv města se mohou lišit.</p> <p>Pachtovní smlouvy jsou sjednávány s výpovědní lhůtou. Při využití možnosti smlouvu vypovědět se otevírá prostor projednat a dosáhnout změnu stávajících podmínek hospodaření, nebo po uplynutí této lhůty a zániku smlouvy je možné pozemek pronajmout jinému zemědělci, případně jej obhospodařovat ve vlastní režii. Například při změně účelu využití, obvykle zatrávnění a/nebo výsadbě dřevin bude pozemek sloužit nejen jako opatření adaptační (retenční a protierozní), ale současně i mitigační (změna funkčního využití vedoucí ke zvýšenému pohlcování CO₂ je propadem uhlíku). Avšak dopady takové změny mohou být pro původního hospodáře nevýhodné: pokud jsou pozemky města vmezeřeny mezi jiné parcely, může to znamenat redundantní pojezdy a zároveň komplikovaný přístup i pro nového pachtýře.</p> <p>Cílem je dohodnout se zemědělci, kteří jsou přístupní k dialogu, oboustranně prospěšnou dlouhodobou spolupráci vedoucí k dosažení většího souladu mezi produkcí a dalšími důležitými funkcemi krajiny kolem města.</p>	

Hlavní aktér/gestor	Odbor správy majetku a investic města
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí
Priorita	1
Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	-
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet revidovaných pachtovních smluv • Podíl ploch ZPF na pozemcích města s revidovanými smlouvami

Označení a název	B.20 Prosazování adaptačních opatření prostřednictvím územních studií
Vazba na SWOT	ÚP-S-4: Nové územní studie pracují se vsakováním dešťové vody z veřejných prostranství. Nadále zlepšuje silnou stránku Citace SWOT
Vazba na sektor dle SPRM	A1.1. Zajistit pozemky pro individuální bytovou výstavbu A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby D1.3. Udržitelný rozvoj města
Popis	Cílem je připravit vzorové zadání územních studií z pohledu klimatu a předcházení efektu tepelného ostrova a posouzení a úprava stávajících územních studií. Na příkladu konkrétních dvou zadání připravit vzor, jak zpracovat do územní studie požadavky na stavby a standard veřejných prostranství s důrazem na zelenou infrastrukturu a koordinaci inženýrských sítí. Postup: <ul style="list-style-type: none"> • Vybrat pilotní dvě konkrétní územní studie, jednu obvyklou zaměřenou na obytnou zástavbu v zastavitelných plochách, druhou méně typickou. • Zpracovat jejich zadání, zpřesňující podmínky uvedené v územním plánu. Na základě pořizování a projednání upravit strukturu zadání a nadále ji využívat jako vzor.
Hlavní aktér/gestor	Odbor rozvoje a územního plánování (pořizovatel územních studií)
Součinnost / spolupráce	Městský architekt, Odbor životního prostředí
Priorita	0
Souvislost s dalšími opatřeními	
Související pilotní projekt	-
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření zadání územní studie do poloviny roku 2023

Označení a název	B.21 Zpracování společné územní studie pro rozvoj v severní části města anebo koordinace dílčích územních studií dle jedné urbanistické koncepce
Vazba na SWOT	Citace SWOT ÚP-W-5: Rozsáhlé zastavitelné plochy na severu od zastavěného území (zatím) mimo pěší dostupnost ZŠ a MŠ; území zároveň místo koordinace studií fragmentováno do tří. Jak opatření reaguje Zadáva územní studii zahrnující celé území, která koordinaci zajistí.
Vazba na sektor dle SPRM	A1.1. Zajistit pozemky pro individuální bytovou výstavbu A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby D1.3. Udržitelný rozvoj města
Popis	Společná územní studie anebo koordinace urbanistické koncepce v rozsahu území, kde je dle územního plánu rozhodování v území podmíněno územními studii US-10, US-15, US-16 a US-04, která bude koordinovat veřejná prostranství, dopravu včetně obsluhy veřejnou dopravou, vybavenosti, zelené infrastruktury. Bez této koordinace hrozí nespojitost zelené infrastruktury i veřejných prostranství a nerealizace dle celkové kapacity bydlení potřebné vybavenosti. Je možné navázat na předchozí opatření B.20 a využít tuto koordinační práci jako jednu z vybraných územních studií.
Hlavní aktér/gestor	Odbor rozvoje a územního plánování (pořizovatel územních studií)
Součinnost / spolupráce	Městský architekt Odbor životního prostředí
Priorita	1
Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření zadání územní studie do poloviny roku 2023 • Zpracování územní studie do konce roku 2024

Označení a název	B.22 Ochrana klimatu a adaptace v koncepci územního plánu: zachovat v koncepci ÚP pro klima podstatné zásady	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>ÚP-S-1: Územní plán stabilizuje zelené klíny lesoparků klíčové pro adaptaci jako kostru zeleně.</p> <p>ÚP-S-2: Územní plán respektuje plochy zahrádkových osad, které umístěním a rozsahem pomáhajících snižovat efekt tepelného ostrova, formou ploch RZ, které tak chrání před intenzivnějším zastavěním a přerodem na trvalé bydlení.</p> <p>ÚP-S-3: Územní plán vytváří podmínky pro (modro)zelenou infrastrukturu požadavky na vymezení uličních profilů v územních studiích a regulačním plánu a požadavkem prostoru</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Zachovává daná pozitiva tím, že nebudou v územním plánu změněna.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby</p> <p>D1.3. Udržitelný rozvoj města</p>	
Popis	<p>Při změnách územního plánu nebo při případné tvorbě nového neměnit ochranu zelených klínů včetně údolní nivy pod zámkem (včetně ochrany proti zpevnění), zahrádkových osad, zachovat nebo rozvíjet rozsah územních studií. Zachování zelených klínů i zahrádkových osad je důležité jak pro ochlazování města evapotranspirací a předcházení efektu tepelného ostrova města, tak pro zachování biodiverzity a ekologické stability systému zeleně.</p>	
Hlavní aktér/gestor	<p>Pověřený zastupitel pro ÚP</p> <p>Pořizovatel územního plánu (Odbor rozvoje a územního plánování)</p>	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor životního prostředí</p>	
Priorita	<p>1</p>	
Souvislost s dalšími opatřeními	<p>-</p>	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<p>Usnesení zastupitelstva v tomto smyslu přijaté do poloviny roku 2023</p>	

Označení a název	B.23 Zpracování standardů dozoru investic v rámci Městského úřadu	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>IČ-W-1: Investice ve veřejných prostranstvích připravují, realizují a dozorují 3 rozdílné odbory s různými důrazy. Nejsou přítom sdílené standardy a postupy pro standardy projekce a dozorování staveb. Problém zejména u realizace zeleně a modrozelené infrastruktury u některých projektů - nejsou ohlédány dostatečně prokořenitelné prostory, řešení vsaku a ochrana výsadeb.</p> <p>IČ-W-2: Není daný obsahový standard zadání projekčních prací z pohledu změny klimatu anebo postup, který určí, kdo a jakým způsobem je do zadání bude zpracovávat. Městský architekt se k projektům města vyjadřuje v obdobném čase jako u projektů soukromých investorů, ne již u zadání, jak by bylo možné.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Tím, že pro jednotlivé projekty vzniknou vždy písemná zadání a standardy pro přípravu, návrh a dozor, se usnadní plošné dosažení určité kvality.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>A4.3. Systematická a dlouhodobá péče o krajinnou a městskou zeleň a vodohospodářské stavby</p> <p>A4.4. Revitalizace veřejných prostranství</p> <p>A4.5. Regenerace veřejných prostranství na sídlištích</p> <p>C2.4. Realizovat výstavbu a opravy dopravní infrastruktury</p> <p>D1.3. Udržitelný rozvoj města</p>	
Popis	<p>Vytvoření směrnice, vzorových materiálů a procesních postupů pro environmentálně a klimaticky odpovědné zadávání veřejných zakázek. Součástí bude požadavek zpracování písemného zadání pro jednotlivé projekty a jeho základní struktura.</p> <p>Postup:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavení mezioborového týmu pro zpracování / angažování externího konzultanta. • Zpracování směrnice, která bude obsahovat konkrétní požadavky a kritéria pro různé druhy veřejných zakázek od nákupů materiálů přes služby po koncepční a projekční práce. • Příprava vzorových materiálů pro různé typy zakázek jako vzorů a příloh směrnice. 	
Hlavní aktér/gestor	Místostarosta odpovědný za životní prostředí	
Součinnost / spolupráce	<p>Městský architekt</p> <p>Městský krajinář (nově vytvořená externí pozice)</p> <p>Odbor rozvoje a územního plánování</p> <p>Odbor životního prostředí</p> <p>Odbor dopravy a komunálních služeb</p> <p>Odbor správy majetku a investic města</p>	
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Zpracování principů standardů do konce roku 2022 • Zpracování finálních standardů do poloviny roku 2023 	

Označení a název	B.24 Zpracování manuálu pro soukromé investory k ochraně klimatu a adaptaci	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>J-W-2: Zmatek v informacích na téma ZK: informační přebujelost, časté protichůdné názory, lidé nedokáží rozlišit podstatné od nepodstatných, důvěryhodné od nedůvěryhodných, což snižuje důležitost tématu a podkopává snahy uskutečnit potřebné změny, které bývají zpravidla během na dlouhou trať.</p> <p>BVP-W-5: Požadavky na investory ze strany města reprezentovaného městským architektem nejsou předem známé alespoň v obecné podobě manuálu či pravidel (znesnadňuje to zpracování pro investory).</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Umožňuje zorientovat se v důležitých tématech a odkazuje na spolehlivé informační zdroje.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	Na jednom místě srozumitelně popsané, jaká opatření na soukromých stavbách pomáhají zvyšovat adaptační kapacitu, aby mohl městský architekt snadněji v tomto smyslu provádět osvětu mezi investory a zastupovat město. Stačí ve výsledku relativně stručná malá brožura / leták s odkazy na další informace. Tu je pak možno snadno šířit v papírové i digitální podobě.	
Hlavní aktér/gestor	Městský architekt Odbor kanceláře vedení města (tiskové oddělení)	
Součinnost / spolupráce		
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Hotový manuál ano/ne 	

Označení a název	B.25 Vytvoření podmínek pro dokončení lokálního ÚSES	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>BI-W-2: Nefunkční lokální ÚSES. Je sice vyznačen v územním plánu, ale z velké části na soukromých pozemcích. Územní plán umožňuje pozemky vyvlastnit, to je ale časově, procesně i finančně náročné.</p> <p>BI-W-3: Zemědělská krajina je z velké části tvořena velkými půdními bloky, které nejsou členěny remízy či alejemi a není tak umožněna migrace mezi ekologicky stabilnějšími částmi krajiny.</p> <p>BI-W-4: Zelené klíny města v podobě lesoparků a příměstských lesů s důležitou adaptační funkcí nemají obvykle formální ochranu (ÚSES / VKP; nejedná se z velké části o pozemky určené k plnění funkce lesa).</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření zajišťuje vybudování přírodně blízkých prvků v krajině a propojuje je ve funkční celek</p>
Vazba na sektor dle SPRM	A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí	
Popis	<p>Dopracovat lokální ÚSES na území města Třebíče a v jeho okolí.</p> <p>Konkrétní kroky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednat s vlastníky pozemků o možnostech budování lokálního ÚSES na jejich pozemcích a případně je směnit, vykoupit, • realizovat komplexní pozemkové úpravy nebo potřebné pozemky vyvlastnit (v krajním případě) 	
Hlavní aktér/gestor	<p>Odbor rozvoje a územního plánování</p> <p>Odbor životního prostředí</p> <p>Odbor správy majetku a investic města</p>	
Součinnost / spolupráce		
Priorita	0	
Souvislost s dalšími opatřeními	–	
Související pilotní projekt	–	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Podíl fungujícího lokálního ÚSES z celkové délky ÚSES vyznačeném v územním plánu (%) 	

Oblast C: Soudržná a připravená komunita

Zahrnuje oblasti

- Vzdělávání, osvěta a participace obyvatel
- Zdraví a hygiena
- Monitoring a prevence

Hlavní Cíl/vize

Společenství občanů Třebíče je odolné, soudržné a zdravé. Obyvatelé a návštěvníci města mají dostatek informací rizicích plynoucích ze změny klimatu a o možnostech, jak jim společně čelit. Zvláštní pozornost je věnována ochraně zranitelných skupin obyvatel. Aktivní komunita a místní společenství samo přichází s řešeními, která zmírňují dopady změny klimatu ve městě a zlepšují kvalitu života obyvatel. Ve věci ochrany klimatu a adaptace na jeho změnu panuje vzájemná důvěra mezi vedením města, úřadem a občany.

Označení a název	C.1 Osvěta v oblasti vnitřního a vnějšího prostředí budov směrem k veřejnosti a vlastníkům budov	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	J-W-2: Zmatek v informacích na téma změna klimatu: informační přebujelost, časté protichůdné názory, lidé nedokáží rozlišit podstatné od nepodstatných, důvěryhodné od nedůvěryhodných, což snižuje důležitost tématu a podkopává snahy uskutečnit potřebné změny, které bývají zpravidla během na dlouhou trať.	Opatření pomůže alespoň částečně s informovaností.
	BVP-W-2: Většina celoročně využívaných budov obecně i budov ve vlastnictví města nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.	
	BVP-W-5: Požadavky na investory ze strany města reprezentovaného městským architektem nejsou předem známé alespoň v obecné podobě manuálu či pravidel (znesnadňuje to zapracování pro investory).	Informovanost pomůže k rozpohybování soukromých investic do adaptace aspoň u části subjektů, které to již kvůli CSR nedělají.
Vazba na sektor dle SPRM	D1.3. Udržitelný rozvoj města	
Popis	Napojit na manuál pro investory a šířit povědomí o adaptačních opatřeních.	
Hlavní aktér/gestor	Člen vedení města odpovědný za životní prostředí	
Součinnost / spolupráce	Odbor kanceláře vedení města (tiskové oddělení) Městský architekt	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5x ročně výstup v komunikaci města on-line a 2x ročně v tištěných materiálech města 	

Označení a název	C.2 Systémová adaptace stávajících a plánovaných kapacit sociálních služeb a zdravotní péče	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	ZH-W-1: Žádný ze strategických dokumentů pro zdravotnictví a sociální péči nezohledňuje problematiku dopadů změny klimatu na tuto oblast. Žádný z konkrétních projektů rozvoje města v těchto oblastech neodpovídá přímo na důsledky změny klimatu.	Opatření zajišťuje, že adaptace na dopady změny klimatu budou zohledňovány v plánování sociální péče
	ZH-W-2: Část pavilonů nemocnice nemá vnější stínící prvky (přesahy střech, slunolamy, venkovní žaluzie) na sluncem exponovaných fasádách, které chrání vnitřní prostředí před přehříváním.	Opatření iniciuje zapojení dalších aktérů, zřizovatelů a provozovatelů zařízení SP a ZP.
	ŽS-T-1: Vyšší citlivost obyvatelstva na změnu klimatu ve městě v důsledku nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace).	Realizace snižuje ohrožení zranitelných skupin
Vazba na sektor dle SPRM	A 2.2 Opravy a rekonstrukce infrastruktury (zařízení pro poskytování veřejné služby) A 2.5. Vybudovat a rekonstruovat sociální bydlení A 2.6. Vybudovat chráněné bydlení	
Popis	<p>Při realizaci projektů vyplývajících ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a služeb navazujících města Třebíče 2019 – 2023 (dále "Plánu") budou zohledňovány potřeby adaptace na změnu klimatu, t.j. zejména při vytváření nových kapacit pro tyto služby bude brána v úvahu ochrana zranitelných skupin před dlouhodobým zvýšením teplot, vlnami veder, sucha a dalších hrozeb. Opatření souvisí zejména s těmito částmi Plánu:</p> <p>Priorita 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatření 8, Vytvoření komunitního centra • Opatření 9, Zřízení chráněného bydlení • Opatření 10, Zajištění sociálního bydlení <p>Priorita 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatření 1-3 <p>Opatření 5, Rozšíření kapacit odlehčovací služby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorita 4 • Opatření 1-3 <p>Principy adaptace kapacit pro poskytování sociálních služeb mohou být zohledněny v jednotlivých opatřeních, případně jako samostatné průřezové opatření vztahující se ke všem nově vytvářeným, rozšiřovaným či obnovovaným kapacitám zejména pobytového charakteru. Všechny projekty musí splňovat nároky na ochranu kvality vnitřního prostředí (dostatečné technické zabezpečení budov) i mikroklimatu okolí (zeleň, hospodaření s vodou) v zájmu ochrany zranitelných skupin osob.</p> <p>Tento princip musí být uplatňován v budoucích strategiích pro oblast zdraví a sociálních služeb a v konkrétních projektech města.</p> <p>Dále je předmětem opatření zahájení diskuse s provozovateli dalších zejména zdravotnických zařízení z iniciativy města o budoucí adaptaci těchto zařízení na dopady změny klimatu (v horizontu cca 10 let). Je možné vyjednávat o společných projektech, např. doprovodná opatření v okolí budov na městských pozemcích.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor sociálních věcí	
Součinnost / spolupráce	Odbor správy majetku a investic města Odbor životního prostředí	
Priorita	2	

Souvislost s dalšími opatřeními	<ul style="list-style-type: none"> • Celkové zhodnocení stavebního fondu města a jeho organizací a návrh opatření • Posouzení stavebně-technického stavu stávajících zařízení
Související pilotní projekt	-
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny nově realizované kapacity zařízení pro sociální či zdravotní péči jsou vybaveny účinným stíněním, řízenou ventilací s rekuperací a možností účinného ochlazování technickými i netechnickými prostředky.

Označení a název	C.3 Monitoring, osvěta a spolupráce v ochraně obyvatel před infekčními chorobami přenášenými zvířecími přenašeči a v oblasti pylových alergií	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>EX-T-3: Mimořádně nepříznivá epidemiologická situace v incidenci i počtu onemocnění infekčními nemocemi přenášenými klíštětem a nepříznivý trend u těchto onemocnění.</p> <p>EX-T-4: Vysoký podíl dětských alergiků</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Realizace opatření zajistí lepší prevenci a možnost včasné odpovídající reakce při vzestupu výskytu antropozoonóz a pylových alergií</p>
Vazba na sektor dle SPRM	Průřezově: Strategický cíl A2: Zajišťovat kvalitní veřejnou službu v oblasti školství, zdravotnictví a sociální oblasti	
Popis	<p>Město ve vlastní zdravotní politice (bez ohledu na její formální ukotvení) dostatečně zohlední předpokládané výrazné zvýšení incidence nemocí přenášených z hmyzích vektorů na člověka. Jedná se zejména o klíšťovou meningoencefalitidu a Lymeskou boreliózu (objevují se častěji i dosud vzácnější onemocnění – např. ehrlichioza, babesioza). Dále musí město spolupracovat na prevenci pylových alergií, jejichž incidence je vysoká u dětí a pravděpodobně budou sílit jejich projevy s prodlužováním pylové sezóny.</p> <p>Město bude sledovat a podporovat zajištění odpovídající kapacity ambulantních specialistů a také zajištění prevence antropozoonóz i pylových alergií na svém území. Město bude ve svých preventivních programech podporovat očkování proti klíšťové meningoencefalitidě (např. společně s KHS Jihlava). Město bude spolupracovat se SZÚ a odbornými subjekty na monitoringu a osvětě v oblasti pylových alergií.</p> <p>V rámci projektu Zdravé město je možné otevřít téma např. s názvem „Zdravé město, zdraví a klima“ a očekávané zdravotní dopady změny klimatu představit občanům vč. možností prevence a adaptace.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Komise Zdravého města Třebíč	
Součinnost / spolupráce	<p>Odbor sociálních věcí</p> <p>Odbor kanceláře vedení města (Tiskové oddělení)</p> <p>KHS Jihlava, SZÚ</p> <p>Nemocnice Třebíč, ambulantní specialisté</p>	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Ve městě je k dispozici odpovídající počet alergologů a jejich dostupnost odpovídá standardům dostupnosti veřejných služeb. • Je připraven preventivní program v rámci Zdravého města • Je realizována plošná kampaň k prevenci klíšťové meningoencefalitidy a k očkování. • Incidence nemocí přenášených klíšťaty a pylových alergií neroste. 	

Označení a název	C.4 Monitoring expozice zranitelných skupin obyvatel rizikovým faktorům souvisejícím se změnou klimatu a jejich informovanost a osvěta	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>ŽS-T-1: Vyšší citlivost obyvatelstva na změnu klimatu ve městě v důsledku nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace).</p> <p>EX-T-2: Zvýšení efektu tepelného ostrova a zhoršení mikroklimatu v létě v důsledku rozpadu jehličnatých porostů lesoparků a příměstských lesů a nárůstu teplotních extrémů.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Realizací opatření se zvýší preventivní ochrana rizikových skupin a jejich schopnost reagovat na nepříznivé vlivy</p> <p>Dopad efektu tepelného ostrova na zranitelné skupiny může být snížen i prevencí a informovaností</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>D 1.1 Podporovat principy otevřenosti a zapojení občanů do procesů řízení města</p> <p>D 1.3 Udržitelný rozvoj města</p> <p>D 2.2 Komunikační strategie (agenda města)</p>	
Popis	<p>Předmětem opatření je</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení oblastí města s vysokou koncentrací trvalého pobytu osob náležejících do zranitelných skupin (věková struktura lokalit) - Dlouhodobé sledování expozice zranitelných skupin zejména vysokým teplotám a znečištění ovzduší (zejména prachem a přízemním ozónem) - Sledování dopadu městského tepelného ostrova na jednotlivé lokality - Sledování vybraných parametrů v ohrožených lokalitách za pomoci vlastního technického vybavení (městská sensorika) - Zajištění osvěty zranitelných skupin včetně informovanosti o stavu a vývoji klíčových parametrů prostředí <p>Jednotlivé body lze realizovat v různém rozsahu a technickém provedení. Koncepčně lze toto opatření zahrnout do činnosti Zdravého města.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Komise Zdravé město Třebíč	
Součinnost / spolupráce	Odbor životního prostředí	
Priorita	3	
Souvislost s dalšími opatřeními	Postupná aplikace IoT a ICT řešení pro prevenci ohrožení obyvatel	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Jednou za 3-4 roky je zpracována aktualizace analýzy expozice města a obyvatel dopadům změny klimatu (např. v rámci aktualizace adaptační strategie) • Existuje program např. „Zdraví a klima“ v rámci Zdravého města 	

Označení a název	C.5 Připravenost na výpadky dodávek energií a průmyslových havárií	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>EX-T-6: Ohrožení průmyslu a energetiky v důsledku klimatických změn, nárůst hrozby black-outů a havárií technologií</p> <p>TI-O-3: Systémy automatizace, telematika, inteligentního řízení dopravy, monitoringu závažných dopadů a událostí mohou výrazně přispět adaptaci v oblasti ochrany obyvatel.</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Opatření analyzuje riziko plynoucí z uvedené vyšší frekvence daných jevů a definuje rámcová opatření v kompetenci města</p>
Vazba na sektor dle SPRM	<p>Prioritní osa C. Strategický cíl C1: Zajišťovat efektivní péči o majetek města a rozvoj technické infrastruktury (sítě). C1.1 Budovat a modernizovat technickou infrastrukturu</p>	
Popis	<p>V důsledku častějších extrémních projevů počasí (např. silný vítr, ledovka, námraza, požáry) hrozí častější výskyt plošných výpadků elektrického proudu a průmyslových havárií. Pro předcházení či minimalizaci těchto rizik je nutné s provozovateli této infrastruktury:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění informovanosti zvyšující připravenost obyvatelstva ke zvládnání krizových situací v důsledku black-outů a průmyslových havárií • Přizpůsobit současné bezpečnostní opatření (krizové a havarijní plány) a systémů řízení rizik v průmyslových zařízeních • Aplikovat postupy pro hodnocení vícečetných rizik (rizika přírodního původu, NATECH). • Aplikovat nástroje pro předcházení bezpečnostním rizikům vyvolaných extrémními meteorologickými jevy, jejich specifikace a inovace předpovědních a varovných systémů s ohledem na změny klimatu. • Aplikovat metody identifikace nebezpečí a analýzy rizik pro životní prostředí vyplývající z velkých průmyslových požárů a z masivních úniků látek a materiálů nezařazených do legislativy v oblasti prevence závažných havárií. • Zajištění infrastruktury Hasičského záchranného sboru ČR – územní odbor Třebíč. 	
Hlavní aktér/gestor	Úsek krizového řízení a obrany	
Součinnost / spolupráce	Odbor kanceláře vedení města (Tiskové oddělení)	
Priorita	2	
Souvislost s dalšími opatřeními	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovat současný systém zásobování CZT 	
Související pilotní projekt		
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Počet realizovaných opatření • Počet black-outů a průmyslových havárií na území města za rok 	

Označení a název	C.6 Rozvoj alternativních způsobů vyrozumívání a osvěty	
Vazba na SWOT	Citace SWOT	Jak opatření reaguje
	MO-S-1: Město disponuje moderním částečně decentralizovaným varovným systémem založeným na sirénách a hlásičích.	K současnému vyrozumívacímu systému doplňuje opatření vhodné komplementární metody.
	MO-W-1: Obyvatelům není znám krizový plán v případě mimořádných událostí (výpadky energií a dodávek vody a potravin, havárie velkého rozsahu, apod.).	Některé alternativní formy komunikace mohou být v určitých situacích účinnější, než ty obsažené v krizovém plánování
	MO-W-2: Ve městě není plošně využíván varovný systém založený na přímé komunikaci s registrovanými uživateli (např. SMS).	Opatření takový(é) systém(y) zavádí.
	TI-O-2: Usnadnění mapování a získávání dat o území v důsledku využití moderních technologií.	Komunikační a preventivní systémy mohou využívat „velkých dat“ o městě.
	TI-O-3: Systémy automatizace, telematika, inteligentního řízení dopravy, monitoringu závažných dopadů a událostí mohou výrazně přispět adaptaci v oblasti ochrany obyvatel.	Predikce událostí a jejich průběh může být monitorován městskou senzorikou a řada dat a informací může být poskytována automaticky
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.1 Podporovat principy otevřenosti a zapojení občanů do procesu řízení města D 2.2 Komunikační strategie města	
Popis	<p>Cílem opatření je zajistit informovanost o postupech při výpadku dodávek proudu, zásobování vodou, při dlouhotrvajících vlnách veder, evakuaci při záplavách, atd. se zvláštním důrazem na rizikové skupiny prostřednictvím sociálních sítí a dalších médií. Tuto funkci primárně zajišťuje lokální varovný systém, ale je třeba posilovat a vytvářet také další komunikační kanály pro rychlé šíření potřebných informací a případně v budoucnosti zavádět i systémy umožňující k občanům přímo přenášet data o vývoji událostí a stavu životního prostředí v reálném čase.</p> <p>Konkrétně bude vybrána vhodná služba umožňující zasílat důležitá opatření registrovaným uživatelům formou SMS. Jedná se o služby „virtuálních“ městských rozhlasů. Lze využít i vlastní systém či alternativní aplikaci, která umožní registrovaným osobám zasílat v případě krizové situace textové zprávy. Registrovanými příjemci by v první řadě měli být všichni, kdo pečují o zranitelné osoby a jejich skupiny.</p> <p>Další kroky je třeba učinit v oblasti sociálních sítí. Je třeba zajistit, aby se např. na facebookové stránce města (cca 16000 sledujících) mohly zprávy o případné krizové situaci objevit bez zpoždění a zkreslení. Toho lze docílit jen správně nastavenou interní komunikací. Osoby odpovědné za krizové řízení by měly mít možnost sdílet informace také pomocí dalších sociálních sítí a služeb.</p>	
Hlavní aktér/gestor	Odbor kanceláře vedení města (Tiskové oddělení) Úsek krizového řízení a obrany	
Součinnost / spolupráce	Vedení města	
Priorita	2	

Souvislost s dalšími opatřeními	-
Související pilotní projekt	-
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Existují pravidla pro využívání sociálních sítí v krizových situacích. • Město nabízí systém zasílání zpráv prostřednictvím SMS či zvláštní aplikace a tento systém má stanovený počet odběratelů. • K systému jsou připojeni všichni provozovatelé zařízení poskytujících služby zranitelným skupinám.

Označení a název	C.7 Osvěta mezi lidmi o tom, co je udržitelné	
Vazba na SWOT	Citace SWOT ŽS-O-1: Růst ochoty podílet se na realizaci potřebných opatření v důsledku rostoucího zájmu mladé generace o "ekologii" a ochranu klimatu a mírný růst uvědomění obyvatel napříč věkovým spektrem o důležitosti problematiky a široké podpory A a M, včetně	Jak opatření reaguje Posílit uvědomění o udržitelných metodách údržby zeleně, vysvětlit co, jak a proč se dělá.
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí, prioritní osa D – Management, marketing a PR - D2: Rozvíjet marketing a PR města	
Popis	Obyvatelům města je u nových trendů městské zeleně potřeba přiblížit co, jak a proč se dělá, protože na to nejsou zvyklí a hrozí nepochopení či rozčarování. Týká se zejména metod údržby zeleně, které se zprvu mohou jevit neesteticky a v obyvatelích vyvolávají rozpaky. Další důležitou oblastí je vliv vsaku a výparu na ochlazování města - a z toho plynoucí důležitost zachování nezpevněných povrchů u objektů bydlení a nevhodnosti a nepřípustnosti živelného zpevnění/dláždění zahrad a dvorů a vnitrobloků. K osvětě může docházet např. odbornými články v místních novinách, videoblogem, účastí v propagačních a populárně naučných akcích jako Víkend otevřených zahrad, cedulkami u nových výsadeb/nových trávnickových ploch, nebo i u míst, kde se přechází na nový způsob managementu a mohou být nehezky (př. transformace trávníku, kdy se z intenzivní formy údržby přechází na extenzivní. Podoby louky s květinami může dosáhnout až po několika letech – v závislosti na správném provedení sečí).	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí / městský krajinář (nově vytvořená externí pozice)	
Součinnost / spolupráce	Tiskové oddělení	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Informační cedulky u extenzivních trávníků, záhonů, atd. 	

Označení a název	C.8 Program adopce zeleně	
Vazba na SWOT	<p>Citace SWOT</p> <p>Z-O-6: Sídlíštní zeleň má nízkou kvalitu a její dřevinné složení není vhodné. Dobrým příkladem je revitalizace brownfield Borovina.</p> <p>ŽS-O-1: Růst ochoty podílet se na realizaci potřebných opatření v důsledku rostoucího zájmu mladé generace o "ekologii" a ochranu klimatu a mírný růst uvědomění obyvatel napříč věkovým spektrem o důležitosti problematiky a široké podpory A a M, včetně</p>	<p>Jak opatření reaguje</p> <p>Prostřednictvím adopce zeleně by si lidé měli možnost zvýšit kvalitu okolí svého bydliště.</p> <p>Lidé mají zájem o ekologii a přírodu, roste i zájem o zahradničení. Příležitostí je lidem nabídnout prostor, kde by se mohli realizovat. V sídlíštích je prostor pro budování komunitních zahrad, adopci zeleně.</p>
Vazba na sektor dle SPRM	D 1.3 Udržitelný rozvoj města, prioritní osa A – Kvalita života - A3: Vytvářet vhodné podmínky občanům pro aktivní trávení volného času, A4: Zlepšovat stav veřejných prostranství a životního prostředí, prioritní osa D – Management, marketing a PR – D1: Posilovat principy moderního řízení, zapojení občanů do správy (Good Governance)	
Popis	Program adopce zeleně by měl občanům nabídnout možnost adoptovat si kus půdy, který by byl využitelný pro květinové nebo zeleninové záhonky, případně by mohly vznikat i komunitní zahrady. Další variantou je nabídnout adopci zeleně firmám, které by se o ni staraly v blízkosti svého areálu, s možností umístit do opečovávané plochy štítek s informací, že o ni pečují. Potřeba nastavit pravidla co je vhodné pěstovat a také odkazy na základní zdroje informací a možnosti konzultací s odborníkem.	
Hlavní aktér/gestor	Odbor životního prostředí	
Součinnost / spolupráce	<p>Jednotliví občané</p> <p>Bytová družstva, společenství vlastníků</p> <p>Místní firmy</p> <p>Městský krajinář (nově vytvořená externí pozice)</p>	
Priorita	1	
Souvislost s dalšími opatřeními	-	
Související pilotní projekt	-	
Indikátory a způsoby hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> Počet jednotlivých adopcí a jejich plocha 	